

Ο ΑΝΔΡΟΥ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ (*)

ΥΠΟ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΑΤΕΣΗ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡ. ΛΗΜΝΟΥ

Ταῦτοχρόνως ὁμως κοινοποιεῖ ἀδστηροτάτην, πρὸς τε τὸν Σωφρόνιον καὶ τὸν Λεόντιον, διαταγὴν, ἧς τὸ περιεχόμενον ἔχει ὡς ἀκολούθως.

« Ἀριθ. 954.

Πρὸς τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Μυθίνης Τοποτηρητὴν τοῦ Μητροπολίτου Παροναξίας καὶ πανοσιώτατον Ἀρχιμανδρίτην, ἐπιστάτην τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, Κύριον Λεόντιον.

Δις τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο μὲ διαταγὰς τοῦ Σ. Ἐκτελεστικοῦ σώματος Σᾶς διέταξε προλαβόντως νὰ ἀποστέλλετε κατὰ μῆνα ἕκαστον γρόσ. 250 πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκαίων τοῦ ἁγίου Παροναξίας, καὶ μέχρι τοῦδε κοφεῖτε ἀψηφοῦντες καὶ τὰς διαταγὰς τῆς Διοικήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

Ἴδου λοιπὸν καὶ τρίτη διαταγὴ ὑπ' ἀριθ. 5669 τοῦ Σ. Ἐκτελεστικοῦ σώματος ἐξῆλθε κατ' αὐτὰς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο, τῆς ὁποίας τὸ ἀντίγραφον σᾶς ἐγκλείεται, διατάττουσα αὐτὸ νὰ διατάξῃ ὑμᾶς ἐντόνως νὰ ἀποστείλητε ἐνταῦθα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο, ἀπὸ 12 Ἰβρίου μέχρι 12 Ἀπριλίου γρόσια 1750 διὰ ἑπτὰ μῆνας, ἐπομένως δὲ κατὰ μῆνα ἕκαστον τακτικῶς νὰ ἀποστέλλετε τὰ 250 γρόσια ἕως ὅτου ἡ πανιερότης του εὐρίσκειται εἰς διαδικασίαν.

Θεοφιλέστατε! ποτὲ δὲν ἤλπιζε τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο νὰ δεῖξητε τόσην ἀδιαφορίαν καὶ ἀψηφισίαν εἰς τὰ διαταττόμενά του, ἐν ᾧ γνωρίζετε τὴν κατάστασιν αὐτοῦ τοῦ κυριάρχου, ὅτι ἔφθασεν εἰς τὸ ἀνοικονόμητον.

Διατάττεται εἰσέτι καὶ τὸ Ἐπαρχεῖον τοῦτο ἂν δυνατόν; ἀμφοτέροι παρακούσθητε εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν προσδιορισθέντων νὰ σᾶς βιάσῃ ἄκων ἐκὼν τῆς νὰ τὰ ἀποστείλητε καθότι ἡ πανιερότης του εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπορίαν ἔφθασεν, ὥστε πλέον εἶναι τὸ ἀνοικονόμητον.

Ἀμέλεια ἢ βραδύτης εἰς τοῦτο δὲν ἐπιδέχεται καὶ κάθε ἀμέλεια ἢ παρακοῇ σᾶς κάμνει νὰ ὑποπέσητε εἰς ἔγκλημα ἀπειθείας.

Οὕτω ποιήσατε ἀνυπερθέτως ὡς διατάττεσθε, εἴητε δὲ ὑγιαίνοντες.

Ναύπλιον τῆ 8 Ἀπριλίου 1825.

Εἰς ἀπουσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ

Ὁ Γ. Γραμματεὺς

Ἀγαθόνικος Μιλτιάδης».

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 324.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως χρόνῳ, κατόπιν λήψεως, τοῦ Σωφρονίου, ἀναφορᾶς, τοῦτο ἀπευθυνθὲν πρὸς τὸ Ἐκτελεστικόν, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1014/12/4/1825, ἐγγράφου του ἔλεγεν ὅτι, οἱ, ἐν Νάξῳ, Σωφρόνιος καὶ Λεόντιος «ἀχρι τοῦδε δὲν ἠδυνήθησαν νὰ συνάξωσιν οὐδὲν ἐκ τῶν κανονικῶν εἰσοδημάτων ἕξ αἰτίας ἀναφανέντός τινος ἔμποδιου, ἐκ μέρους τῆς ἐδῶ Πανιερότητός του» ἀπαντήσαν ὡς ἑξῆς.

« Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
 Περίοδος Γ'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα
 Ἀριθ. 6344. Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς θρησκείας

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1014 ἀναφορᾶς του διατάσσεται τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτι ἀφ' ἑνὸς μέρους νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἐνταῦθα Παροναξίας ἀπολογίαν δι' ὅσα κατηγορεῖται ὅτι ἐνεργήσας ἐνταῦθα ἐτάραξε τὴν ἐπαρχίαν Νάξου, ὥστε καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ αὐτῆς εἰσοδήματα νὰ μὴ συναχθοῦν ὡς ἔπρεπε, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ διατάξῃ τὸν Τοποτηρητὴν τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης νὰ ἐμβάξῃ ἀφεύκτως, κατὰ τὰς προεκδοθείσας διαταγὰς εἰς τὸν ἐνταῦθα Παροναξίας τὰ κατὰ μῆνα διακόσια πενήντα γροσσια εἰς ἔξοικονόμησιν τῶν ἀναγκαίων του.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 16 Ἀπριλίου 1825.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
 Γκίκας Μπότασης
 Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης
 Κων. Μαυρομιχάλης
 Ἰωάν. Κωλέττης

Ὁ πρ. Γ. Γραμματεὺς
 Δ. Χρησιτίδης».

Τοῦτο δηλ. τὸ Ὑπουργεῖον τῆς θρησκείας, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς, ὡς ἄνω, τοῦ Ἐκτελεστικοῦ σώματος, διαταγῆς, ἀφ' ἑνὸς μὲν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1121/19/4/825 ἐντολῆς του, ἐκάλεσεν εἰς ἀπολογίαν τὸν Παροναξίας διότι «ἐνεργήσας κατετάραξας τὴν εἰρημένην ἐπαρχίαν ὥστε καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ αὐτῆς εἰσοδήματα νὰ μὴ συναχθοῦν ὡς ἔπρεπε. Ὄθεν διὰ τοῦ Ὑπουργείου τούτου διατάττεσαι, μὲ σεβαστὴν διαταγὴν ὑπ' ἀριθ. 6344 νὰ ἀπολογηθῆς περὶ ταύτης τῆς κατηγορίας σου καὶ νὰ παύσῃς εἰς τὸ ἑξῆς ἀπὸ τὰ τοιαῦτα, καθότι δυσκολεῖται ἐκ τούτων τῶν κινήματων σου καὶ ἡ δόσις τοῦ μηναιίου σου τῶν γροσ. 250 περὶ τοῦ πόρου σου», ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ ταυτοχρόνου ὑπ' ἀριθ. 1199 τοιαύτης διέταξε τὸν Μυρίνης ὅπως «ἐμβάξῃ ἀφεύκτως» τὸ ὡς ἄνω ὀρισθέν, πρὸς τὸν Παροναξίας, ποσόν, ἐναντίον τοῦ ὁποίου, διὰ τῆς ἀπὸ 5 Μαΐου 1825, «πρὸς τὴν σεβαστὴν τοῦ ἔθνους Διοίκησιν» ἀναφορᾶς, τινὲς τῶν Ναξιῶν, γράφουσιν ὅτι «Κατὰ Παροναξίας Ἱεροθέου οὐδὲν ἀναφέρομεν ὡς οὔσης ἱκανῆς τῆς μαρτυρίας ἀρμοστῶν, πληρεξουσίων, ἐπαρχῶν καὶ τέλος ἀπειρία τῶν κατ' αὐτοῦ τῆς πατρίδος

ἡμῶν ἐγγράφων. Ὁμολογοῦμεν δὲ ἐν καθαρῷ συνειδότει, ὅτι ὁ τοποτηρητῆς τῆς ἐπαρχίας ἅγιος Μυρίνης καὶ ὁ ἐπιστάτης τῆς ἐπαρχίας Ἄρχιμ. Κύριος Λεόντιος Καμπάνης εἰς τὸ ἄχρι τοῦδε διάστημα τῆς ἐνταῦθα διατριβῆς των φέρονται τίμιοι, φρόνιμοι, πληρωταὶ τῶν χρεῶν των, διὰ τὴν καλὴν ἐκλογὴν τῶν ὁποίων ἢ νῆσος ἡμῶν ὁμολογεῖ ἀπείρους τὰς χάριτας εἰς τὴν Σ. Διοίκησιν ὁμολογοῦμεν προσέτι, ὅτι δὲν ἔλαβον ποτὲ τακτικῶς εἰσοδήματα διὰ τὰς πολλὰς ἀταξίας τινων ἐρεθιζομένων παρὰ τοῦ, ἀπὸ Ναύπλιον, παροναξίας Ἱεροθέου, ὅστις οὐκ ἐπαύσατο γράφων, ὅτι αὔριον καὶ πάλιν αὔριον μετὰ δυνάμεως ἔρχεται ὡς καὶ ἐσχάτως ἢ ἐγκύκλιος ἐπιστολὴ του τοῦτο ἐδήλου, ἢ ὁποία καὶ πολλὰ ἀνέτρεψε καὶ ἐκολόβωσε τὰ κύρια τῆς ἐπαρχίας εἰσοδήματα, ἅτινα τώρα μετὰ τὸ ἅγιον πάσχα ἤρχοντο».

Ἐκ παραλλήλου ὁμως, ὁ ὑπὸ τοῦ Ἱεροθέου, ἐκ Ναυπλίου, ἀποσταλεὶς πρὸς εἰσπραξιν τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, Γεώργιος Λάσκαρις, βλέπων τὴν ὑπόθεσιν ταύτην μὴ προαγομένην ἀπευθυνθεὶς διὰ τῆς ἀπὸ 6ης Μαΐου, ἀναφορᾶς του πρὸς τὸ ἐπαρχεῖον Νάξου—ἀφοῦ καὶ προηγουμένως εἶχεν ἐπασχολήσῃ τοῦτο (2 Μαΐου) δι' ἑτέρου ἐγγράφου, ὡς καὶ μεταγενεστέρως (15 Μαΐου) τὸ Ὑπουργεῖον τῆς θρησκείας—ἔγραφεν αὐτῷ τὰ ἑξῆς. «Προχθὲς ἀνεφέρθη εἰς τὸ σεβαστὸν ἐπαρχεῖον τοῦτο καταμαρτυρούμενος κατὰ τοῦ αἰτίου τῆς βραδύτητος, τῆς ἐκπληρώσεως τῶν Σ. διαταγῶν τῆς Διοικήσεως ἢ ἄχρι τοῦδε ἀργοπορία μὲ βιάζει νὰ ἀναφερθῶ πάλιν. Κύριε ἐπαρχε καὶ κύριοι ἐπιστάται, ἂν αἱ σεβασταὶ διαταγαὶ τῆς Διοικήσεως δὲν ἔχουν, καθὼς φαίνεται, τὴν ἰσχύν τους, παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιστραφῶσιν ἂν δὲ ἰσχύουν ἐνεργῆσατέ τας, ἐννοήσατε καλῶς τὴν ἐννοιάν των, ἐνθυμηθῆτε τὰ χρέη σας καὶ πράξατε ὡς ὑπουργὸς τῆς διοικήσεως μαρτύρομαι καὶ αὐθὶς κατὰ τῶν αἰτίων τῆς ἐναντιότητος ταύτης, ἀναφέρομαι κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Σ. Διοίκησιν παριστάνων ὅσα ἤκουσα, ἐπληροφορήθη καὶ οἶδα ὁποῦ διέτρεξαν καὶ διατρέχουσιν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ὡς στέλνω ἴσον τοῦ παρόντος μου, τὸ δὲ καθ' αὐτὸ μὲ τὸ ἴσον τοῦ προχθεσίνου μου τὸ στέλνω εἰς τὴν Σ. Διοίκησιν, ἣτις βλέπουσα τὰ διατρέχοντα θέλει ὀρίσει τὴν μέλαιναν ἢ λευκὴν ψῆφον ὅπου ἀνήκει».

Τὸ ἐπαρχεῖον Νάξου, ὡς ἀνωτέρω ἀνεγράψαμεν, ἔλαβε διαταγὴν ὑπὸ τῶν προϋσταμένων αὐτοῦ ἀρχῶν, Ὑπουργείων, Ἐσωτερικῶν καὶ Θρησκείας, ὅπως προσκαλέσῃ παρ' αὐτῷ τὸν τε Τοποτηρητὴν καὶ ἐπιστάτην τῶν Ἀρχιερατικῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐπαρχίας Νάξου καὶ ὑποχρέωσῃ τούτους, εἰς ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τῆς Κυβερνήσεως καὶ πράγματι ὑπεδείχθη πρὸς αὐτοὺς πλήρης πρὸς αὐτὰς συμμόρφωσις τούτων, οἵτινες εἰς ἀπάντησιν τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ γράφουσι τὰ ἑξῆς.

«Πρὸς τὸ εὐγενέστατον ἐπαρχεῖον τῆς ἐπαρχίας Νάξου.

Ἡ Σεβαστὴ Διοίκησις διὰ ἐπισήμου διπλώματος αὐτῆς μὲ διώρισε Τοποτηρητὴν τοῦ θρόνου τῆς Παροναξίας κατὰ τὸν 9βριον εἰς Σύραν διατρί-

βοντα· δὲν ἐφθάσαμεν εἰς Νάξον καὶ λαμβάνω διαταγὴν τοῦ ἐξόχου ὑπουργείου διὰ νὰ ἀπεράσω πρὸς τὸν διαδικαζόμενον Ἅγιον Παροναξίας 250 γρόσιας· ἀπέρασα εἰς Νάξον κατὰ τὰ τέλη τοῦ αὐτοῦ, εὔρον τὸν ἅγιον Ἀρχιμανδρίτην ἐπιστάτην τῶν εἰσοδημάτων διατρίβοντα πρὸ ἐμοῦ εἰς Νάξον ἡμέρας 20· ἔδειξα πρὸς αὐτὸν τὴν ἐπίσημον διαταγὴν· καὶ ἀμοιβαίως μοὶ ἐνεχείρισε τό, πρὸς τὸν μακαρίτην Ῥήγα, γράμμα του, δι' οὗ παραπονεῖται διότι ἡ εὐγένειά του ἐσύναξε καὶ συνάγη τὰ εἰσοδήματα αὐτῶν... ἐγράψαμεν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὴν Σεβ. Διοίκησιν ἀπόκρισιν ἧς ἐδέξατο καὶ τὸ εὐγενὲς ἐπαρχεῖον, ὅπερ διετάττετο νὰ βιάσῃ τὸν μακαρίτην Ῥήγα, διὰ νὰ ἀποδώσῃ ἡμῖν πάντα ὅσα ἐσύναξε καὶ ἐξ ἐκείνων ν' ἀπεράσωμεν τὰ 250 γρόσια, καὶ ἐπειδὴ ὁ μακαρίτης δὲν ὑπῆρχε τότε ἐν τοῖς ζῶσι, καὶ ἡμεῖς ὡς γνωστὸν τοῖς πᾶσι δὲν ἐσυνάζομεν τὰ ἀναγκαῖα καὶ τὰ καθημερινὰ ἔξοδα ἀνεφέραμεν αὐτὰ πρὸς τὸ ἐξοχον Ὑπουργεῖον δεόμενοι νὰ τὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν Σεβ. Διοίκησιν.

Ἐκ τῶν ἀνὰ χεῖρας ἐπισήμων διαταγῶν, παρὰ μὲν τῆς ὑπερτάτης διαταττόμεθα νὰ μετρήσωμεν 1750 γρόσια, ἑπτὰ δηλ. μηνιαῖα πρὸς τὸν κυριαρχὴν τῆς ἐπαρχίας Ἅγιον Παροναξίας· παρὰ τοῦ ἐξόχου ὑπουργείου ἐπιπλητόμεθα ὅτι κωφεύοντες δὲν ἀποκρινόμεθα εἰς τὰς ἐπισήμους διαταγὰς. Καὶ ἐπειδὴ γράφοντες κινδυνεύομεν νὰ ὑποπέσωμεν φεῦ! εἰς ὀργὴν τῆς Σεβ. Διοικήσεως, τὰ δὲ συναχθέντα ἄχρι τοῦδε δὲν ἐξήρησαν, οὔτε εἰς τὰ ἀναγκαῖα καθημερινὰ μας ἔξοδα, ὑπέρογκα ὄντα, ὅχι καὶ νὰ ἐγχειρίσωμεν καὶ μεγαλύτεραν βίαν ἢν μεταχειρισθῆ τὸ ἐπαρχεῖον καθ' ἡμῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν, ἐκτὸς ἢν θελήσῃ νὰ μᾶς περιορίσῃ, ὡς χθὲς εἶπον, καὶ νὰ ἀποδώσωμεν τὰ ἐνδύματά μας καὶ ἀρχιερατικά μας, ἐκρίνομεν εὐλόγον ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Σεβ. Διοίκησιν ὁ Ἀρχιμανδρίτης, ὅστις ἐπιστάτης τῶν προσόδων ὢν, θέλει παρησιάζει ἀπαντας τοὺς λογαριασμούς, καὶ ὅταν ἡ Σεβ. Διοίκησις θεσπίσῃ νὰ ἀποδοθῶσιν τὰ δοῦχα μας καὶ ἀρχιερατικά μας πρὸς ἀποπλήρωσιν ὑπομένομεν ὡς γνήσια τέκνα αὐτῆς.

Μένομεν μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας

Τῆ 1 Μαΐου 1825 ἐν Νάξῳ

Ὁ Τοποτηρητὴς τῆς ἐπαρχίας Παρο-Ναξίας

Μυρίνης Σωφρόνιος

Ὁ ἐπιστάτης τῶν προσόδων τῆς ἐπαρχίας

Ἀρχιμανδρ. Λεόντιος Καμπάνης».

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Ἐπαρχεῖον τοῦτο φορτικῶς ἐπέμενε εἰς τὴν, καθ' οἷον· δήποτε τρόπον, συμμόρφωσιν τούτων, πρὸς τὰς διαταγὰς τῶν προϊσταμένων αὐτοῦ ἀρχῶν, διὰ τοῦτο, οὗτοι διαμαρτυρούμενοι διὰ τὴν, ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδεικνυομένην αὐτοῖς ἀνευλαβῆ στάσιν, γράφουσιν τούτῳ διὰ τοῦ, ἀπὸ 5 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους ἐγγράφου των ὅτι «Τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον μᾶς τρέχει δὲν δυνάμεθα νὰ καταλάβωμεν· δὲν ὑποφέρομεν νὰ προσκαλώμεθα διὰ στρατιω-

τῶν εἰς τὸ ἐπαρχεῖον ὡς κατάδικοι, δεκάκις μᾶς ἔκραξε, εἶπομεν τὰ αὐτὰ καὶ πάλιν τὰ αὐτά, εἶπομεν ὅτι ἐκ τῶν βαρυτάτων ἔξοδον μᾶς δὲν μᾶς περισσεύουσι καὶ τὰ ἔσοδά μᾶς ἔπειτα εἶναι πολλὰ ὀλίγα, τὸ ἐπαρχεῖον πάλιν ἐπιμονή, ἢ τελευταία ἀπόκρισις ἡμῶν εἶναι ὡς καὶ εἰς τὴν πρώτην ἀναφορὰν ἐκάμαμεν, ἡμεῖς εἶμεθα Τοποτηρητῆς καὶ ἐπιστάτης, ὁ Τοποτηρητῆς μένει, ὁ ἐπιστάτης ἀπέρχεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ νὰ ἀπολογηθῆ καὶ νὰ δείξῃ ἐκεῖ τοὺς λογαριασμούς του· ἀνίσως ὅμως ὁ κύρ Γεώργιος Λάσκαρις ἔχει ἰδιαιτέραν διαταγὴν τοῦ νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ τόν, εἰς τὴν διοίκησιν, δρόμον μᾶς ἢ νὰ μᾶς φυλακώσῃ ἢ νὰ μᾶς πάρῃ λογαριασμὸν ἄς τὴν δείξῃ καὶ ἡμεῖς φυλακονόμεθα ἂν τοῦτο δεκτόν, εἰ δὲ εἰδεάζομεν τὸ εὐγενέστατον ἐπαρχεῖον ὅτι ὁ ἐπιστάτης ξεκινᾷ διὰ τὴν Διοίκησιν καὶ ὅ,τι ἀποφασίσει ἢ σεβαστῆ Διοίκησις μένομεν πρόθυμοι ὡς γνήσια τέκνα αὐτῆς».

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς νήσου ἐκείνης, ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ αὐτοῦ ἰδιότητι, ἔφθασεν ὁμολογουμένως εἰς ἀκρότητας ἐναντίον δύο κληρικῶν, οἵτινες ἔξ ἀδυναμίας, καὶ οὐχὶ ἐκ δυστροπίας, ἐφέροντο ὡς ἐπιλήσιμονες τῶν διαταγῶν τῆς Κυβερνήσεως· θὰ ἠδύνατο ὅμως οὗτος, ἵνα, μετὰ τῆς δεούσης ἀπονομῆς σεβασμοῦ πρὸς τοὺς συμπαθεῖς τούτους, λειτουργοὺς τοῦ Ὑψίστου, προκαλέσῃ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος τούτου· τὰς, ἐν προκειμένῳ δὲ ἐνεργείας του γνωρίζει πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς θρησκείας δι' ἐγγράφου του ἔχοντος οὕτω.

«Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος.

Περίοδος Γ'. Πρὸς τὸ ἔξοχον Ὑπουργεῖον τῆς λατρείας

Ἀριθ. 168.

Τὸ Ἐπαρχεῖον Νάξου.

Ἐλήφθη ἢ, ὑπ' ἀριθ. 1206, διαταγὴ τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, ἐν ἣ καὶ ἐσώκλειστον εὔρομεν ἑτέραν, τούτου τοῦ ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. 950, δι' ὧν διαταττόμεθα ἀπροφασίστως καὶ ἀνυπερθέτως, νὰ ὑποχρεώσωμεν τὸν ἅγιον Μυρίνης τοποτηρητὴν τῆς Παρο-Ναξίας νὰ πληρώσῃ ἀνὰ 250 γρόσια τὸν μῆνα ἀπὸ 7 Ἰουλίου ἕως 7 Ἀπριλίου συμποσούμενα γρόσια 1750 καὶ ν' ἀποσταλῶσι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τοῦ Γεωρ. Λασκάρως.

Ἐθὺς κατὰ τὴν ἔντιμον διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου μετεκαλέσαμεν τὸν ἅγιον Μυρίνης εἰς τὸ ἐπαρχεῖον καὶ τῷ ἐγχειρίσαμεν καὶ τὰς πρὸς τὸν ἴδιον διαταγὰς τοῦ Ὑπουργείου, τῷ ἐκοινοποιήσαμεν τὴν ἔννοιαν τῆς Σεβ. Διοικήσεως καὶ ὅτι κατὰ χρέος βιαζόμεθα νὰ τὸν ὑποχρεώσωμεν νὰ πληρώσῃ· αὐτὸς δὲ ἤρχισε νὰ προφασίζεται, ὅτι δὲν ἔχει καὶ δὲν ἐσύναξε καὶ ὅτι οὔτε τὰ συναχθέντα ἔξήρκεσαν εἰς τὰ ὑπέρογκά των ἔξοδα· ἡμεῖς καὶ αὐτῆς τοῖς εἶπομεν νὰ τὰ οἰκονομήσωσιν εἰς δύο-τρεις ἡμέρας· οἱ δὲ πρὸς ἀπάντησιν μᾶς διευθύνουν τὴν, εἰς ἀντίγραφον, περιλειομένην ἀναφορὰν των, ἔξ ἧς παρρηθεῖται ἢ ἔννοιά των, ὅτι τέλος ἂν μεταχειρισθῆ τὸ Ἐπαρχεῖον καὶ μεγαλυτέραν βίαν ἠμποροῦν ν' ἀφήσουν ἐνέχυρον τὰ ἱερατικά των ἄμφια καὶ νὰ διευθυνθῆ ὁ ἐπιστάτης τῶν ἱερατικῶν προσόδων τῆς Ἐπαρχίας Κύ.

ριος Λεόντιος Καμπάνης διὰ νὰ παραδώσῃ λογαριασμὸν εἰς τὸ Ἑπιτοκίον καὶ ἂν ἡ Διοίκησις ἀποφασίσῃ ἐκ νέου τὴν αὐτὴν ἀφρευτικὸν πληρωμὴν τῶν 1750 γροσίων, τότε ἡ Πανιερότης τοῦ μένων ἐδῶ ἡμπορεῖ νὰ υποχρεωθῇ νὰ πληρώσῃ πωλῶν τὰ ἱερά του ἄμφια.

Ἡμεῖς καὶ αὐθις δις καὶ τρις τοὺς μετεκαλέσαμεν εἰς τὸ Ἐπαρχεῖον βιάζοντες τοὺς διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν διαταγῶν καὶ ἀληθινὰ μὲ μεγάλῃν μας συναίσθησιν, διότι ἀτιμάζεται οὕτως τὸ ἱερατεῖον ἐγκαλούμενοι ὡς κατάδικοι εἰς τὸ κριτήριον, πλὴν ἐκπληροῦμεν τό, πρὸς τὴν Σεβ. Διοίκησιν, χρέος μας οὕτω πράττοντες, οἵτινες καὶ αὐθις θρηνηλογοῦντες ζητοῦν ν' ἀπέλθῃ ὁ ἐπιστάτης τῶν ἱερατικῶν προσόδων τῆς ἐπαρχίας, διὰ νὰ παραδώσῃ λογαριασμὸν, καὶ ἡ Διοίκησις ἐπομένως ἂν θέλῃ ἡμπορεῖ νὰ μᾶς διατάξῃ διὰ νὰ ἐξακριβώσωμεν τὸν λογαριασμὸν ἡμᾶς ἐντεῦθεν.

Ἡμεῖς ἡμποροῦσαμεν νὰ κάμωμεν μεγαλῆτερον κίνημα κατ' αὐτῶν, ὅπερ εἶναι νὰ τὸ βάλωμεν ὑπὸ φύλαξιν καὶ νὰ βάλωμεν χεῖρ εἰς τὰς συνάξεις τὰς ἐκκλησιαστικὰς, πλὴν μὴ ἔχοντες ὁδηγίαν τοιαύτας καὶ φοβούμενοι μὴ προσκρούσωμεν, καὶ μάλιστα οὕσα ὑπόθεσις ἐκκλησιαστικῇ, δὲν ἐφέρθημεν οὕτως κατὰ τὰς ἀναφορὰς τῶν, ἀλλὰ ἀποστέλλουν τὸν ἅγιον Ἀρχιμανδρίτην ἐπιστάτην τῶν ἱερατικῶν εἰσοδημάτων, διὰ νὰ παραστήσῃ λογαριασμὸν εἰς τὴν Διοίκησιν, καὶ ἐπομένως ἡ Διοίκησις ἂν θέλῃ ἡμπορεῖ νὰ διατάξῃ ἐκ νέου τὸ Ἐπαρχεῖον τί ποιητέον.

Ἴδου καὶ ἑτέρα, εἰς ἀντίγραφον, ἀναφορὰ τοῦ ἰδίου Ἀγίου Μυρίνης, ἔξ ἧς παρατηρεῖτε τὸ πόσον ἐβιάσθη παρ' ἡμῶν¹.

Διευθύνουμεν δὲ τὸν αὐτὸν ἐπιστάτην Κύριον Λεόντιον αὐτόσε, ἡ δὲ πανιερότης τοῦ μένει, καὶ ἡ Σεβ. Διοίκησις ἄς μᾶς ἐπιτάξῃ.

Μένουμεν δὲ μὲ τὸ βαθύτατον σέβας τῆς

Τῆ 6 Μαΐου 1825

Ἐν Νάξῳ

Ὁ Ἐπαρχος Νάξου

Ἀντώνιος Ἀλεξόπουλος

Ὁ Γ. Γραμματεὺς

Μιχαὴλ Καλονάρης».

Ἡ τοιαύτη, τοῦ ἐν λόγῳ ἐπάρχου, διαγωγῆ, ἀσχέτως τῆς ὑπ' ἀριθ. 950 καὶ ἀπὸ 8 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους διαταγῆς τοῦ Ἐπιτοκίου Θεσσαλίας, ἐντελλομένου τούτῳ «να ὑποχρεώσῃ αὐτούς, δηλ. τὸν Σωφρόνιον καὶ Λεόντιον, ἐκόντας ἄκοντας νὰ παραδώσωσιν πρὸς τὸν ἐπὶ τούτοις ἀποστελλόμενον Κύριον Γεώργιον Λάσκαρην τὴν εἰρημένην ποσότητα» τῶν χρημάτων, ἔναντι πρὸ παντὸς τοῦ Ἀρχιερέως Σωφρονίου, ἦγαγε τοῦτον εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸ Ἐπιτοκίον παραπονούμενος καὶ διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐπιτίμησιν, διαμαρτυρηθῆ, διὰ τῆς κατωτέρω αὐτοῦ ἀναφορᾶς.

1. Πρόκειται περὶ τῆς ἀνωτέρω καταχωρηθείσης.

«Πρὸς τὸ ἔξοχον καὶ σεβαστὸν ὑπουργεῖον τῆς ἱεράς ἡμῶν λατρείας. Μὲ ἄκραν λύπην τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἐδέχθημεν τὴν σεβαστὴν διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου τούτου, δι' ἧς ἐπιπληττόμεθα, ὅτι κωφεύοντες καὶ ἀπειθοῦντες εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Σ. Διοικήσεως δὲν ἀπερνῶμεν εἰς τὸν ἅγιον Παροναξίαν τὴν, παρ' αὐτῆς, διορισθεῖσαν ποσότητα· ἡμεῖς ἐκπληροῦντες τὰ χρέη μας δὲν ἐπαύσαμεν ἀπὸ τοῦ νὰ γράψωμεν ἀναφερόμενοι τακτικῶς εἰς τὸ ὑπουργεῖον, δι' ἣν αἰτίαν δὲν ἀπερνῶμεν τὴν διορισθεῖσαν, κατὰ μῆνα ποσότητα· καὶ ἐπειδὴ βλέπομεν, ὅτι οὐ μόνον δὲν εἰσακουόμεθα διὰ τῶν ἀναφορῶν, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ σκληρῆνομεν φεῦ! καθ' ἡμῶν τὴν Σ. Διοίκησιν καὶ τὸ ἔξοχον ὑπουργεῖον, ἀπεφασίσαμεν νὰ ἔλθῃ ὁ ἐπιστάτης τῆς ἐπαρχίας ἀρχιμανδρίτης κύριος Λεόντιος Καμπάνης, ἵνα ἀπολογηθῇ ὑπὲρ ἀπάντων φέρων καὶ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων· τὸ ὅποῖον ἔπρεπε νὰ ἐπιτάξῃ εἰς ἡμᾶς τὸ Σ. ὑπουργεῖον καὶ ὄχι νὰ φωναζόμεθα μὲ στρατιώτας τῆς ἐπαρχίας δις καὶ τρις τῆς ἡμέρας ὡς κακοποιοὶ τινες καὶ κατάδικοι! καθότι ἐν ἀπλῇ ὑποψίᾳ διὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ ἁγίου Παροναξίας δὲν εἰσακουόμεθα, ὅταν τὸ Σ. ὑπουργεῖον γράφει τὸν Κύριον Ἱεροθέον κυριάρχην τῆς ἐπαρχίας, ἐμὲ δὲ τοποτηρητὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐπαρχεῖον ἐδῶ παρησιᾶ διὰ στρατιωτῶν μᾶς προσκαλεῖ εἰς πλήρωσιν τῶν μηνιαίων αὐτοῦ, πόσον εἰσακουόμεθα; τίς δίδει εἰς ἡμᾶς τοῦ λοιποῦ δικαίωμα τῆς ἐπαρχίας; ἄς κρίνει τὸ Σ. Ὑπουργεῖον· ἐγὼ ὅμως, ἂν ἐπιμένῃ ἡ Σ. Διοίκησις νὰ τρέφῃ ἡ ἐπαρχία εἰς τοιοῦτους καιροὺς κυριάρχην, τοποτηρητὴν καὶ ἐπιστάτην ἃς ἀνκφέρει δέομαι τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο εἰς αὐτὴν τὴν ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων μου δι' ἄλλου τινὸς ὑπουργήματος, καθότι ἀδύνατον ἡ ἐπαρχία νὰ θρέφῃ ἡμᾶς καὶ νὰ ἀπερνᾷ τόσην ποσότητα πρὸς τὸν ἅγιον Παροναξίαν, οὔτε ὁ χαρακτήρ μου ἔπειτα εἶναι τοιοῦτος, οὔτε ἡ συνειδήσις μου τὸ συγχωρεῖ νὰ πλεονεκτῶ καὶ νὰ μολύνω τὴν ψυχὴν μου μὲ παρανομίας γάμων ἐθισμένων εἰς αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν· ὅσας δὲ λύπας καὶ ἀδημονίας ἐγεύθη ἄχρι τοῦδε παρὰ τινων ἱερέων ἐρεθιζομένων, δὲν εἰξεύρω παρὰ τίνος, θέλει σᾶς τὰς ἐκφράσει ὁ ἅγιος ἀρχιμανδρίτης ὅστις καὶ συναγεύεται τούτων.

Μένω μὲ τὸ ἀνῆκον σέβας

Ἐν Νάξῳ τῇ 8 Μαΐου 1825.

Ὁ τοποτηρητὴς τῆς ἐπαρχίας παροναξίας

Μυρίνης Σωφρονίος».

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἀφιχθεὶς εἰς Ναύπλιον¹, Ἀρχιμ. Λεόντιος Καμπάνης,

1. Τοῦτο πληροφορηθεὶς ὁ Παροναξίας γράφει πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ κάτωθι. «Χθὲς ἔμαθον, ὅτι ἔφθασε ἐδῶ εἰς Ναύπλιον ὁ ἐπιστάτης τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐπαρχίας μου κύριος Λεόντιος, ὅστις μοι χρεωστεῖ δύο χιλιάδας διακόσια πενήκοντα γρόσια, ὃ ἔστι ἑννέα μηνιαῖα κατὰ τὸ θέσπισμα τῆς Σ. Διοικήσεως, ἧτις διέταξε νὰ μοὶ δίδῃ 250 γρόσια τὸν καθέκαστον μῆνα ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐπαρχίας μου

ἐπιστάτης τῶν Ἀρχιερατικῶν, τῆς παροικίας ταύτης, εἰσοδημάτων, ὑπέβαλε δύο ἀναφορὰς πρὸς τὴν «Νομοτελεστικὴν Ἑλλήνων ἔξουσίαν» καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Λατρείας, ἐκθέτων τὴν, ἐν αὐτῇ, δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν· αὐτὰ ἔχουσιν οὕτω.

Α'. Πρὸς τὴν Νομοτελεστικὴν ἔξουσίαν,

«Τῇ σεβαστῇ Νομοτελεστικῇ τῶν Ἑλλήνων ἔξουσίᾳ!

Ὡς ἐκ τοῦ ἐπισυναπτομένου ἀντιγράφου (ὑπὸ Α'.) τῆς, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς λατρείας ἀναφορᾶς μου, τὸ Σ. Νομοτελεστικὸν Σῶμα διακρίνει εὐκόλως καὶ ἐν συνόψει τὰ ἀναντίρροπα δικαιολογήματα τοῦ τε τοποτηρητοῦ τῆς ἐπαρχίας Παροναξίας καὶ τοῦ ἐπιστάτου τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων ἐμοῦ, ἀπέναντι τῶν ἀτόπων ἀπαιτήσεων τοῦ, ὑπὸ εὐθύνην ὄντος Παροναξίας Ἱεροθέου, ὅστις διὰ πολλῶν του παρενοχλήσεων κατετάρταξεν ἤδη τὸ πνεῦμα τῆς Διοικήσεως καὶ μάλιστα ἐκεῖνο τοῦ Ὑπουργείου τῆς θρησκείας, ὅπερ τέλος κατήντησεν, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, νὰ ἐπιπλήξῃ καὶ βιάσῃ ἡμᾶς τὰ μέγιστα, ὡς θεωρεῖ τὸ Νομοτελεστικὸν σῶμα εἰς τὸ ἔγκλειστον ἴσον τῆς, πρὸς ἡμᾶς, σφοδρᾶς προσταγῆς ἐκείνου (ὑπὸ Β'). Ἀντίγραφα τῶν ὄσων ἄλλων ἐπισήμων ἀναφέρω εἰς τὴν, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀναφοράν μου κρίνω περιττὸν νὰ προσθέσω εἰς τὴν παρούσαν, διότι ταῦτα εὐρίσκονται εἰς τὰ πρωτόκολλα τῶν ἀναλόγων γραφείων, ἐσωκλείω δὲ μόνον (ὑπὸ Γ. Δ. καὶ Ε) ἐν ἀντίγραφον ἀναφορᾶς τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς ἐπαρχίας Παροναξίας πρὸς τὸ διαληφθὲν Ὑπουργεῖον, ἐν ἔτερον ἀποδεικτικοῦ τῶν προϋχόντων τῆς Νάξου καὶ ἐν τρίτον ἐπιστολῆς (ταραχοποιοῦς ἐννοίας) τοῦ Ἱεροθέου πρὸς οὓς ὑπολαμβάνει ὡς θιασώτας του.

Ἰκετεύων λοιπὸν τὴν Σ. Νομοτελεστικὴν, τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, κυ-

διὰ τὰ ἔξοδά μου, ἕως ὅτου νὰ λάβῃ πέρας ἡ διαδικασία μου. Ὅθεν ἀφ' οὗ διετάχθη τετράκις ἐντονώτατα παρὰ τῆς Σ. Διοικήσεως δὲν ἠθέλησε, οὐδ' ὅλως νὰ ὑπακούσῃ, ἀλλὰ νέμεται ἐλευθέρως τὰ εἰσοδήματά μου, ὡς κυριάρχης ταύτης τῆς ἐπαρχίας, συναθροίσας δὲ ὅλους τοὺς γεγυμνωμένους συγγενεῖς του, καταδαπανᾷ μετ' αὐτῶν ὅλα μου τὰ δικαιώματα, ὡσὰν νὰ ἦτον εἰς χρέος ἡ ἐπαρχία μου νὰ θρέψῃ τοὺς συγγενεῖς του καὶ νὰ ὑστεροῦμαι ἐγώ, νὰ ἀδικοῦνται δὲ καὶ οἱ δανεισταὶ μου, καὶ δὲν ἀρκέσθη ἕως ἐδῶ, ἀλλ' ἤλθε ἐνταῦθα φέρων ψευδεπίπλαστον ἀναφοράν κατ' ἐμοῦ ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους ἀποδεδειγμένους ἐχθροὺς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀληθείας. Ὅθεν παρακαλῶ νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ κύρ Λεόντιος μὲ ὅλην τὴν δραστηριότητα νὰ μοὶ δώσῃ τὰ ἀνωθεν ἐννέα μηνῶν συμποσώμενα εἰς γρόσια 2250 διότι, ἀφ' οὗ ὑστεροῦμαι μεγάλως τῶν καθημερινῶν μου ἐξόδων ἐνοχλοῦμαι δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς ἐδῶ δανειστάς μου. Ὅθεν παρακαλῶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Ὑπουργείου νὰ μὴν τὸν ἀφήσῃ νὰ ἀναχωρήσῃ ἐντεῦθεν, ἂν δὲν μοὶ δώσῃ τὸ δίκαιόν μου σῶρον, νὰ δώσῃ δὲ καὶ ἐγγυητὴν τίμιον καὶ γνωστὸν εἰς ἐμέ, ἵνα μὴ ἀναχωρήσῃ ἕως ὅτου δὲν ἠθελε μὲ ἀποδώσῃ τὸ δίκαιόν μου.

Ταῦτα καὶ μένω εὐσεβάστως

Ὁ πατριώτης Παροναξίας Ἱεροθεός

1825 τῇ 29 Μαΐου ἐν Ναυπλίῳ».

βέρνησιν, ὅπως ἤθελεν ἐπιβλέψει εὐμενῶς πρὸς ἡμᾶς τοὺς μυριάκις ἀδίκως ἐγκαλουμένους καὶ διατάξει ὁμοχρόνως τὸ ν' ἀφεθῶμεν ἀκαταζήτητοι καὶ ἀνενόητοι τοῦ λοιποῦ.

Ἐποφαίνομαι μὲ ὄλον τὸ σέβας

Ἀρχιμ. Λεόντιος Καμπάνης

τῆ 31 Μαΐου 1825 ἐν Ναυπλίῳ ».

Β'. Πρὸς τὸ Ἐπουργεῖον τῆς θρησκείας

«Πρὸς τὸ ἔξοχον ὑπουργεῖον τῆς λατρείας.

Δ'. ἐπισήμου ἐγγράφου ὑπ' ἀριθ. 954 (καὶ μηνολογημένου τῆ 8 Ἀπριλίου) τὸ Ἐπουργεῖον τοῦτο ἀπαιτεῖ ἐπιμόνως καὶ μὲ ἐλέγχους καὶ ἀπειλὰς διαφόρους γόρσια 1750 παρὰ τε τοῦ τοποτηρητοῦ τῆς ἐπαρχίας Παροναξίας (ἐπισκόπου Μυρίνης) καὶ τοῦ ἐπιστάτου τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας (Ἀρχιμανδρίτου Λεοντίου) ἐπὶ λόγῳ μηνιαίων ἐπτὰ ὀφειλομένων τάχα πρὸς τὸν ἤδη προλαβόντως ὑπὸ δίκην πεσόντα Παροναξίας Ἱεροθέου κ.κ.κ.

Πολλὰ καὶ ἐπίσης δυσάρεστα ὄντα, ἀξιοσέβαστον ὑπουργεῖον! τὰ ἀπ' ἀρχῆς περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ὑποθέσεως διατρέξαντα παραλείπονται πλέον (συντομίας χάριν), καὶ νῦν περιορίζομαι μόνον εἰς τὴν ἐφεξῆς ἔκθεσιν.

Ἄφ' οὗ τῆς θρησκείας τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῶν, κατὰ καιρὸν, πρὸς αὐτὸ, ἀναφορῶν τοῦ Τοποτηρητοῦ τῆς ἐπαρχίας Παροναξίας καὶ τοῦ ἐπιστάτου ταύτης ἐγνώρισε κάλλιστα τὸ ἀδύνατον τῆς, τῶν γροσίων 250, ἐξ ἀποστολῆς (κατὰ μῆνα) πρὸς τόν, ἐν Ναυπλίῳ, διατρίβοντα Ἱεροθέου, ἐδηλοποίησε τοῦτο μ' ἐπίσημόν του (τοῦ 5 Φεβρουαρίου τρέξαντος καὶ ὑπ' ἀριθ. 449) πρὸς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν (ἣτις ἐπέμενε εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν μηνιαίων Ἱεροθέου) καὶ ἐξεφράσθη ἐν τούτῳ ρητῶς καὶ ἑλλόγως ὅτι «ἕως ὅτου ὁ παρανόμως συναῖτων ἐν Νάξῳ τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα ἀντάδελφος τοῦ Ἱεροθέου δὲν βιασθῆ διὰ τοῦ ἐκεῖσε ἐπάρχου ν' ἀποδώσῃ τόν τε λογαριασμόν καὶ τὸ ἀργύριον πρὸς τὸν Τοποτηρητὴν καὶ ἐπιστάτην, οὗτοι δὲν ἠδύνατο γὰ πέμπωσι ὧδε ποτε οὐδ' ὀβολόν διὰ λογαριασμόν τοῦ ἰδίου Ἱεροθέου».

Τὸ Νομοτελεστικὸν σῶμα ἐγκρίναν ὀρθῶς ὀρθὴν τὴν γνώμην τοῦ Ἐπουργεῖου διέταξε τοῦτο (τὴν 11 Φεβρουαρίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 2973), ἵνα ἐνεργήσῃ αὐτὴν διὰ τοῦ ἐπάρχου Νάξου κ.λ.π. Τῆς λατρείας ἄρα τὸ Ἐπουργεῖον διέταξε τῆ 12 Φεβρουαρίου τὸν διαληφθέντα ἐπάρχον περὶ τῶν εἰκότων γνωστοποιήσαν ταυτοχρόνως μ' ἐπισήμου του τῆς αὐτῆς ἡμέρας (12 Φεβρουαρίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 474) καὶ τὸν Τοποτηρητὴν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας ἐπίσκοπον Μυρίνης, ὅτι ἔδωκεν ἤδη (τοῦτο) τὰς ἀναγκαίας «διαταγὰς πρὸς τὸν ἐπάρχον διὰ τὰ καθυποχρεώσῃ τὸν ἀντάδελφον τοῦ Ἱεροθέου Ρήγαν, ὅπως ἤθελε παραδώσει αὐτῷ, ὅσα μέχρι ἐκείνου τοῦ καιροῦ νὰ ἐμβάσῃ τα-

κτικῶς πρὸς τὸν ἐν Ναυπλίῳ ἱερόθειον τὰ περὶ οὗ ὁ λόγος χρήματα μὴ ναίων του κ.λ.π.».

Ἐλήφθη μόλις παρὰ τοῦ ἐπαρχοῦ τῆς Ν. Νάξου ἡ ῥηθειῖσα τοῦ ὑπουργείου διαταγὴ καὶ ὁ θνητός Ρήγας (τοῦ ἱεροθέου ἀυτάδελφος) εὐρέθη ἤδη ἐν τῷ μέσῳ τῶν τεθνεώτων ἀποδημήσας εἰς τὴν ἄλλην ζοήν· τοῦ πράγματος τοίνυν ἔχοντος οὕτω, τί ἡδύνατο πλέον νὰ ἐνεργήσῃ ὁ ἔπαρχος ἢ τί τάχα ἐνήργησεν καὶ ἂν ἡδύνατο; οὐδέν! καὶ ἐκ δευτέρου οὐδέν.

Τῆς ὑποθέσεως δ' ἄρα τοιουτοτρόπως διακειμένης *Γενικῶς* καὶ ἐν ᾧ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Λατρείας ἦτον ὄλον ὑπὲρ τοῦ Τοποτηρητοῦ ἐπισκόπου καὶ τοῦ ἐπιστάτου ἀρχιμανδριτοῦ καὶ ἐπερίμενον, ἐν τ' αὐτῷ, ἐκ Νάξου τὴν ἀγγελίαν, περὶ τοῦ ὅτι ἐκπληρώθη ἡ διαταγὴ πολιτικῶς, ἔμενε πλέον ἀμφιβολία τις, ὅτι, ὅτε ῥηθῆις Τοποτηρητῆς καὶ ὁ σὺν αὐτῷ ἐπιστάτης ἔπρεπε νὰ μένωσιν ἀπαρενόχλητοι κατὰ πάντα μέχρι τῆς ἀποκρίσεως τοῦ ἐπαρχοῦ· ἀλλὰ ποῦ ἡ ἀπόκρισις αὕτη; καὶ τί διαλαμβάνει; τίποτε! διότι οὔτε ὑπάρχει τοιαύτη τις· ἦτο δίκαιον λοιπὸν (ἐπαναλαμβάνω) τὸ νὰ ἐκδώσῃ καὶ πέμψῃ τὸ ὑπουργεῖον τῆς θρησκείας τὴν ὑβριστικὴν τε καὶ τρομερὰν προληφθεῖσαν προσταγὴν εἰς τὰς 8 Ἀπριλίου, ἐν ᾧ εἰς τὰς 12 Φεβρουαρίου (ὀλιγώτερον δηλ. τῶν δύο μηνῶν πρότερον) εἰδείχθη τὸ αὐτό, τοσοῦτον εὐνοικῶς καὶ πρῶως ἐνώπιον τῶν ἐλλόγων παρατηρήσεων τοῦ Τοποτηρητοῦ καὶ τοῦ ἐπιστάτου; ἐπὶ τίνι βάσει λογαριάζον τοῦτο καὶ πέντε μῆνας πρὶν τῆς 12 Φεβρουαρίου (καιρὸς καθ' ὃν διέταξε τὸν ἔπαρχον νὰ βιάσῃ τὸν Ρήγαν διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ ὅσα κανονικὰ ἐσύναξεν αὐθόρμητος) καταδικάζει τὸν τοποτηρητὴν καὶ ἐπιστάτην νὰ πληρώσωσι διὰ μῆνας *ἑπτὰ*, ἐν ᾧ οὐδὲ διὰ τοὺς δύο ὑστέρους ἀφείλουν νὰ πληρώσωσι οὔτε λεπτόν, διότι δὲν ἐπερίσσευσε τίποτε ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν προσόδων. Πρέπον εἶν' ἄρα γε τὸ νὰ διαδεχθῆ ἄλλην μορφήν καὶ ἄλλην δικαστικὴν τάξιν ἢ ὑπόθεσις αὕτη, ἐπειδὴ ἄλλος ὑπουργὸς διεδέχθη τῆς λατρείας τὸ ὑπουργεῖον· μὴ γένοιτο!

Ἔχω τοίνυν τὴν τιμὴν νὰ παρῶρησιασθῶ διὰ τῆς παρουσίας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἐγὼ ὁ ἐπιστάτης τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων τῆς Παροναξίας, ὁ καὶ εὐπειθῆς τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἐκκλησίας υἱὸς καὶ μὲ τὸ πρέπον σέβας νὰ καθυποβάλλω ὑπὸ τὴν ἀδέκαστον κρίσιν τούτου, τοὺς ἤδη ἀνωτέρω ἐκθέντας λόγους, οἵτινες εἰσὶ λόγοι κοῖνοι καὶ τοῦ ἰδίου τοποτηρητοῦ τῆς ἐπαρχίας παροναξίας, ὡς μανθάνει τὸ ὑπουργεῖον ἐκ τῆς πρὸς αὐτὸ ἐπισυναπτομένης ἀναφορᾶς καὶ ἐκείνου (ὑπὸ Α).

Ἐγὼ αὐτὸς συνοδεύω ὡσαύτως τὴν παρούσαν μου καὶ μὲ τοὺς (ὑπὸ Β) καθαρὸς λογαριασμοὺς ἀπάσης ἡμῶν τῆς ληψοδοσίας καὶ χωρὶς νὰ ἀναφέρω ἐγὼ τε πόσον ἐπροξένησεν ἐμπόδιον (διὰ τὴν σύναξιν τῶν κανονικῶν δικαιωμάτων) καὶ ταραχὴν *τόσον* αἱ φράσεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 954 διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου τούτου λέγουσαι τὸν ἱερόθειον *κωριάρχη*, τὸν δὲ τοποτηρητὴν τῆς ἐπαρχίας παροναξίας *τοποτηρητὴν τοῦ Παροναξίας*, ὅσον καὶ τὸ δεσπο-

τικὸν καὶ ἀπρεπὲς φέρισμον τοῦ ἐπαρχοῦ Νάξου πρὸς ἡμᾶς ἀμφοτέρους, ἀρκοῦμαι μόνον, ἵνα ἐσωκλείσω ἔνδειξιν (ὑπὸ Γ) τῶν προκρίτων ἐγκατοίκων τῆς Ν. Νάξου ἀποχρώντως λέγουσαν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν λεγομένων ἡμῶν· παραπλησίως δὲ καὶ ἕτερον ἐμμάρτυρον ἀντίγραφον ἐπιστολῆς (ὑπὸ Δ) τοῦ ἐνταῦθα ἱεροθέου διευθυνθεῖσαν εἰς Νάξον καὶ πληρέστατα ἀποδεικνύουσαν τὴν μυστικὴν καὶ ἀθέμιτον ἀντενέργειαν τούτου καὶ τὴν ἐκ ταύτης προκύψασαν ἐπόμενον βλάβην.

Εὐέλπις ὄθεν ὦν ὅτι τὸ ἀξιοπρεπέστατον ὑπουργεῖον τῆς λατρείας, ἀφ' οὗ λάβη ἀκριβῆ περίληψιν πάντων τῶν ἐπισήμων διαταγῶν καὶ λοιπῶν ἐγγράφων, ὅσα ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀναφέρονται ἀναφορᾷ, μέλλει νὰ πληροφορηθῆ ἑναργέστατον τὴν παρ' ἡμῶν κηρυττομένην ἀλήθειαν καὶ ὅτι, ἀφ' οὗ δικαιολογήσῃ, δι' αὐτὸ τοῦτο ἀμφοτέρους (τόν τε τοποτηρητὴν καὶ ἐμὲ) ἐνώπιον καὶ τῆς Διοικήσεως (πρὸς ἣν ἰδίως ἀνεφέρθη ἤδη ταυτοχρόνως καὶ ἐγὼ) μέλλει νὰ ἀκυρώσῃ ἅπασαν ζήτησιν καθ' ἡμῶν ἐκ μέρους τοῦ Ἱεροθέου (κατὰ πάντα λόγον εὐθύνας ὀφείλοντος μάλιστα διὰ τε τὰς καταχθονίους ἀντενεργείας του) ἀφήνον ἡμᾶς τοῦ λοιποῦ ἡσύχους ἐκπληρωτὰς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καθηκόντων μας.

Ὑποσημειοῦμαι μὲ πλήρες σέβας

Ἀρχιμανδρίτης Λεόντιος Καμπάνης

Τῇ 30 Μαΐου 1825 ἐν Ναυπλίῳ».

Καὶ συμπληρῶν, οὕτως εἰπεῖν, τὰ ἀνωτέρω ἀπευθύνεται πρὸς τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον δι' ἐτέρας αὐτοῦ, ἀπὸ 8 Ἰουνίου, ἀναφορᾶς ἐν ἣ προσθέτει ὅτι «Εἰς τὰς 30 τοῦ παρελθόντος δι' ἀναφορᾶς μου ἀνεφέρθη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ πρὸς τὴν Σ. Διοίκησιν παρρησιάσας διάφορα ἔγγραφα, δι' ὧν ἀπεδείκνυον ἄτοπον καὶ ἀδύνατον τὴν ζήτησιν τοῦ παροναξίας κυρίου Ἱεροθέου ἀπὸ τὸν τοποτηρητὴν τῆς ἐπαρχίας Παροναξίας καὶ ἐπιστάτην τῆς αὐτῆς.

Εἰς ταύτας μου τὰς δικαίας παρατηρήσεις δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι τόσον τὸ Ὑπουργεῖον, ὅσον καὶ ἡ Διοίκησις ἔκαμαν τὴν πρόεπουσαν σκέψιν· ἐπειδὴ ὁμως καὶ ἐμε ἀρχισα νὰ πάσχω εἰς τὴν ὑγειάν, παρακαλῶ τὸ σεβαστὸν ὑπουργεῖον ν' ἀναφέρῃ αὐτὴς εἰς τὴν Σ. Διοίκησιν τὰ δίκαια τόσον τοποτηρητοῦ, ὅσον καὶ ἐμοῦ τοῦ ἐπιστάτου καὶ δι' ἐπιταγῆς ἐπισήμου νὰ μᾶς ἀφήσῃ τοῦ λοιποῦ ἐλευθέρους καὶ ἀκαταζητήτους καὶ οὕτω νὰ ἀναχωρήσω ἐφοδιασμένος ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα τόσον εἰς τοὺς ἱερεῖς ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐπαρχεῖον· μάλιστα τώρα καθ' ὃν καιρὸν ἦ, τοῦ μέρους μας καταβολή, εἰς τὸν ἔθρονον τῶν ἐπαρχιῶν ἀπαιτεῖ τὸ νὰ μισεύσω ὅσον τάχος»· ταύτην διεβίβασε τοῦτο, πρὸς τὸ ἐκτελεστικὸν σῶμα διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1852 καὶ ἀπὸ 9 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους, ἐγγράφου του.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὑγεινή, τοῦ Λεοντίου, κατάστασις ἐπεδεινοῦτο, διὰ τοῦτο καὶ δι' ἐτέρας αὐτοῦ ἀναφορᾶς, ἀπὸ 11ης Ἰουνίου, πρὸς τὸ ἴδιον ὑπουργ-

γειον, παρεκάλει, ὅπως ἐπιτροπῇ ἢ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ εἰς Νάξον, ὅπερ ἀπαντητικῶς διὰ ταῦτοχρόνου, ὑπ' ἀριθ. 1867, ἐγγράφου του γνωρίζει τούτω ὅτι «Ἐλήφθη ἡ ἀναφορά σου καὶ καλῶς ἐγνώσθησαν τὰ ἐνδιαλαμβανομένα σου. Τὸ Ὑπουργεῖον τούτο, ἐξ αἰτίας τῆς ἀσθενείας σου σοὶ δίδει τὸ ἐλευθέρων νὰ μεταβῆς εἰς Νάξον καὶ νὰ ἐκτελῆς τὰ ἔργα σου, ὡς καὶ πρότερον μέχρι δευτέρας διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τούτου, καὶ τούτο μᾶλλον διὰ τὸ ἀνώμαλον τῶν καιρικῶν περιστάσεων», καὶ ἦν ἀπόφασιν γνωρίζει αὐθημερόν πρὸς τὸ ἐπαρχεῖον Νάξου (ἀριθ. 1866[11[6]825) δι' ἐγγράφου του, ἐν ᾧ ἐπισημειοῖ ὅτι «Ἐπειδὴ καὶ διὰ τὸ ἀσθενὲς τῆς ὑγείας του καὶ διὰ τὸ ἀνώμαλον τῶν καιρικῶν περιστάσεων ἤδη ἐσυγχωρήθη ἡ ἄδεια πρὸς τὸν Ἀρχιμ. Κύριον Λεόντιον νὰ μεταβῇ αὐτόθι, προτρέπεται λοιπὸν τὸ ἐπαρχεῖον τούτο νὰ ὑποδεχθῇ τὸν ᾄθιόντα φιλοφρόνως ἐπιτρέπον πρὸς αὐτὸν ἐλευθέρως τὰ ὅσα ἐκτέλει πρότερον αὐτόθι χρῆς του μετὰ τοῦ τοποτηρητοῦ καὶ τούτο ἄχρι δευτέρας ἐπιταγῆς τοῦ Ὑπουργείου».

Κατὰ τὴν ὑπ' ὄψιν περίοδον ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις διήρχοτο σοβαρωτάτην καμπήν, λόγῳ πρὸ παντὸς τῆς εἰσβολῆς τοῦ Ἰβραήμ πασᾶ εἰς Πελοπόννησον· ἡ Κυβέρνησις ἀναλογιζομένη τὰς εὐθύνας αὐτῆς καὶ βλέπουσα τὸν κίνδυνον ἐπικείμενον ἐξέδωκε τὴν κάτωθι αὐτῆς προκήρυξιν.

«Ἀριθ. 7058. Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα

Ἐπειδὴ ὁ ἔχθρος πολὺ προωιμώτερος καὶ ἀποφασιστικώτερος ἐφέτος ἐπαπειλεῖ τὴν Ἑλλάδα καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Αἰγύπτου καὶ Ἐπειδὴ ἀνυπερθέτως τὰ σχέδιά του εἰς τὸ μέρος τοῦ Νεοκράστρου προοδεύουν καὶ εἰς ὅλα του τὰ ἐπιχειρήματα κατὰ δυστυχίαν εὐδοκίμησεν

Διατάττει

σον Νὰ διασπαροῦν ἐκ τοῦ ἱερατείου πατριῶται μὲ εἰλικρίνειαν καὶ μὲ λόγον καθ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας.

Οὔτοι νὰ παραστήσουν εἰς τὸν λαὸν τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον τρέχει σήμερον ἡ Πατρις καὶ νὰ παρακινήσουν ὅλα τὰ ἄρματα νὰ κινηθῶν εἰς βοήθειαν τοῦ Νεοκράστρου, καὶ νὰ τοὺς βεβαιώσουν, ὅτι μόνη ἡ γενναιότης καὶ προθυμία τῶν Ἑλλήνων ἀρκοῦν νὰ ματαιώσουν ὅλα τὰ σχέδια τοῦ ἔχθρου, ἀλλέως κινδυνεύομεν τὰ ἔσχατα.

σον Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς θρησκείας χωρὶς ἀναβολὴν νὰ ἐνεργήσῃ τὴν παροῦσαν διαταγὴν.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 2 Μαΐου 1825.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Γκίκας Μπότασης
Ἀναγνώστης Σπηλιοτάκης

Κων/νος Μαυρομιχάλης
Ἰωάννης Κωλέτης

Ἐπιτομή Γ. Γραμματεὺς
Δ. Χρηστίδης».¹

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σώματος, ὡς εἰκός, ἐκοινοποίησε τὴν ἀνωτέρω, τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Σώματος, ἐκκλησίαν, οὐ μόνον πρὸς τοὺς κανονικοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Τοποτηρητὰς τῶν χηρευουσῶν, τῆς Πελοποννήσου, παροικιῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς, ἐν Ναυπλίῳ, διαμένοντις ἐμπεριστάτους Ἱεράρχας, ἐν οἷς καὶ πρὸς τὸν Παροναξίας Ἱερόθεον μὲ τὴν ἐντολήν, ὅπως περιερχόμενος «τοὺς κατοικοὺς τῶν χωριῶν» τῆς Πελοποννήσου παραστήσῃ εἰς αὐτοὺς «τὸν μέγαν κίνδυνον τῆς πατρίδος καὶ καθ' ὅλους τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς τρόπους» παρακινήσῃ «τοὺς χριστιανούς, νὰ λάβωσιν ἅπαντες τὰ ὄπλα καὶ νὰ τρέξωσι τὸ ὀφλιγορώτερον ὅσοι πιστοὶ εἰς τοῦτον τὸν ἱερόν ἀγῶνα καθότι ἐχάθημεν, ἐχάθημεν καὶ ἡ πατρίς ἀπώλετο».

Καὶ ἀπαντῶν οὗτος, εἰς τὴν ἐντολήν ταύτην τοῦ Ἐκτελεστικοῦ, γράφει διὰ τῆς ἀπὸ 9ης Ἰουνίου ἀναφορᾶς του, ὅτι «Προλαβόντως διετάχθη παρὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ τούτου διὰ νὰ ἐξέλθω εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Πελοποννήσου διὰ νὰ παρακινήσω τοὺς Ἕλληνας νὰ κινήθωσιν ἐναντίον τῶν βρομερῶν ἀράβων... ἐπειδὴ ὅμως καὶ στεροῦμαι διόλου ἐξόδων παρακαλῶ νὰ μοὶ δοθῶσιν χίλια γρόσια ὡς δάνεια ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον διὰ νὰ κάμω τὰ ἐξοδά μου... καὶ ἔπειτα τὸ Ἐκτελεστικὸν ὡς βιάσῃ τὸν τοποτηρητὴν μου νὰ τὰ δώσῃ ἐκ τῶν ὄσων δηλαδὴ μὲ χρεωστῆ 2250 γρόσια ἑννέα μηνῶν μηνιαῖα, ὅπου ἡ Σ. Διοίκησις ἐθέσπισε διὰ νὰ μὲ δίδῃ 250 γρόσια τὸν καθ' ἕκαστον μῆνα καὶ ἄχρι τῆσδε δὲν μοὶ ἔδωκε ὡς εἶναι γνωστὸν καὶ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ τούτου, οὐδ' ὀβολόν...».

Ἐκ παραλλήλου ὅμως ἡ Κυβέρνησις καθώρισε καὶ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον ὑπεχρεοῦντο νὰ καταβάλωσιν οἱ Ἀρχιερεῖς τοῦ Αἰγαίου πελάγους πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγῶνος τούτου ἕνεκεν τὸ Ἐκτελεστικὸν τῆς Οἰκονομίας ἀπέστειλε πρὸς τὸ τῆς θρησκείας τοιοῦτο, τὸ κάτωθι αὐτοῦ ἔγγραφον.

« Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Περίοδος Γ'

Τὸ Ἐκτελεστικὸν τῆς Οἰκονομίας

Ἀριθ. 2325

Πρὸς τὸ Ἐκτελεστικὸν τῆς Θρησκείας.

Ἐπειδὴ συναινέσει τοῦ Σ. Βουλευτικοῦ Σώματος ἀπεφασίσθη παρὰ τοῦ Σ. Ἐκτελεστικοῦ, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 8580 ἐπιταγή, νὰ συνεισφέρουν εἰς τὰς παρούσας δεινὰς περιστάσεις διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς πατρίδος καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους ὡς ἀκολουθῶς

ὁ Ἅγιος Σκοπέλου	γρόσ.	2000
» Σκύρου	»	750

1. Β. Ἀτέση: Ὁ Λαοὶς Κύριλλος Βογιάσαρης, Τοποτηρητῆς Ὠλένης ἐν «Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου» ἔτ. 1956, Τεύχ. 2ον, σ. 102.

» Ἄνδρου	»	5550
» Τήνου	»	5550
» Τζέας	»	1550
» Παροναξίας Τοποτηρητῆς	»	500
» Σίφνου ¹	»	250
» Αἰγίνης	»	1500
» Σαντορίνης	»	5500
» Σάμου	»	5500
» Λέρου	»	<u>1500</u>

προσκαλεῖται τὸ Ὑπουργεῖον τῆς θρησκείας

α'. νὰ εἰδοποιήσῃ εὐθὺς τὰ ὀνόματα αὐτῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο
β'. νὰ παραστήσῃ πρὸς αὐτοὺς ἰδιαιτέρως καὶ συστηματικῶς τὴν ἀνάγκην τῆς πατρίδος, τὰς συνεισφορὰς, τὰς ζημίαις, τοὺς θανάτους καὶ τόσας ἄλλας θυσίας ὅσας ὑποφέρει ἡ Πελοπόννησος καὶ ἡ λοιπὴ Στερεὰ Ἑλλάς καὶ νὰ τοὺς παρακινήσῃ νὰ φανοῦν πρόθυμοι εἰς τὴν συνεισφορὰν, τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισεν ἡ Διοίκησις νὰ προσφέρουν καὶ ἡ ὁποία τοὺς ἀπαιτεῖται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας.

Ἄφ' οὗ δ' ἐτοιμάσῃ τὰς ἐγκυκλίους ταύτας ὅσον τάχους νὰ τὰς διευθύνῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο διὰ νὰ ἀποσταλῶσιν ἀσφαλῶς.
τῆ 9 Ἰουνίου 1825 Ναύπλιον.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Οἰκονομίας
Νικ. Μακρόπουλος

Ὁ Γραμματεὺς
Νικόλ. Οἰκονόμου².

Καὶ πράγματι ἄφ' ἑνὸς μὲν ἐγνώρισεν ἀπαντητικῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας διὰ τοῦ, ὑπ' ἀριθ. 1885 καὶ ἀπὸ 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους, ἐγγράφου του, ὅτι Τοποτηρητῆς τῆς Μητροπόλεως Παροναξίας εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος Μυρίνης Σωφρόνιος, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπέστειλε τὸ κάτωθι γράμμα.

«Ἀριθ. 1892. Πρὸς τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Μυρίνης Τοποτηρητὴν τῆς Παροναξίας κ. Σωφρόνιον.

Ὅσῃν ἀνάγκην ἔλαβεν ἤδη ἡ πατρις, καὶ ὅσον προσκαλεῖ τὰ τέκνα της πρὸς βοήθειάν της καθ' εἰς συνεισθησαντικὸς εἰς τὰ κατὰ τῶν πλησίων του δύναται νὰ συνεισθησανθῇ καὶ τοῦτο τὸ μέγα δεινὸν ταύτης τῆς περιστάσεως.

Ἡ πατρις θεοφιλέστατε! οὐδέποτε ἔλαβεν τὸσαύτην ἀνάγκην ὅση ἡ ἐνεστῶσα! οὐδέποτε ἐδοκίμασε τὸσαύτας καὶ τηλικαύτας ζημίας, ὅσας ἐπέφερεν

1. Καὶ εἰς τὴν Μητρόπολιν ταύτην ὑπῆρχε Τοποτηρητῆς, ὁ Μοσχονησίω Βαρθολομαῖος.

2. Ἐκ τοῦ ἀνεκδότου ἔργου Β. Ἀτέση: Ἱστορία τῆς κατὰ τὴν νῆσον Σκῦρον Ορθοδόξου Ἐκκλησίας.

ἡ παροῦσα περίστασις! Οὐδέποτε ἠκολούθησαν τόσοι σημαντικοὶ θάνατοι εἰς τὰ τέκνα τῆς, ὅσας ὁ αἰμοβόρος οὗτος καὶ λυσώδης ἐπέφερε λύκος κατ' αὐτῶν! καὶ οὐδέποτε ὑπέφερε τόσα ὅσα ὑπέφερον ἤδη ἡ Πελοπόννησος καὶ γενικῶς ὅλη ἡ Στερεὰ Ἑλλάς! Ὀλόκληραι ἐπαρχίαι φεῦ! ἠφανίσθησαν καὶ αἱ καλῆτεραι ἴσως, καὶ τί λέγω ἴσως τῷ ὄντι, καθὼς εἴμεθα παραβέβαιοι.

Διὰ ταῦτα καὶ αἱ συνεισφοραὶ ὀφείλουσιν ἤδη νὰ γίνωνται ἀναλόγως μὲ τὴν ἤδη κατεπείγουσαν μεγάλην ἀνάγκην τῆς πατρίδος, καθ' εἰς ἀνάγκη εἶναι νὰ συντρέξῃ κατὰ τὸ παρὸν εἰς ταύτην τὴν περίστασιν, εἰ δὲ ἀλλέως ἄς μὴ περιμένῃ νὰ ἰδῇ τὴν ἐλευθερίαν του.

Ὅθεν καθὼς γενικῶς ὅλοι ἐνταῦθα συνεισέφερον καὶ συνεισφέρουσιν αἰσθανόμενοι τὰ διατρέχοντα κακὰ τῆς πατρίδος, οὕτως ἀνάγκη εἶναι νὰ συνεισφέρουσιν καὶ ὅλαι αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους κατὰ γρόσια 30.000 κατὰ τὴν κρίσιν ἀπόφασιν τῆς Σ. Διοικήσεως' παρομοίως καὶ ἡ Σεβασμιότης σου ὀφείλει νὰ συντρέξῃ εἰς ταύτην τὴν κατεπείγουσαν ἀνάγκην τῆς πατρίδος νὰ συνεισφέρῃ χωρὶς ἀναβολὴν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅσα τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Οἰκονομίας διορίζον ζητεῖ ἀπὸ τὴν Σεβασμιότητά σου γρόσια 500 κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς Σ. Διοικήσεως, καθὼς καὶ ὅλοι θέλουσι συνεισφέρει διὰ τοῦτο διὰ νὰ γένωσι πυρπολικά πρὸς διάσωσιν ὅλων ἡμῶν καὶ ἀπελευθέρωσιν γενικῶς τῆς πατρίδος.

Οὕτω ποιήσον ἀνυπερθέτως προτρέπων κατὰ χρέος σου καὶ τοὺς λοιποὺς διὰ τὴν ταχίστην συνεισφορὰν των, ἵνα καὶ ταχέως τό, ὡς ἐκ ταύτης, κέρδος τὴν ἀπελευθέρωσιν ἡμῶν ἀπολαύσωμεν.

Εἴη δὲ ὑγιαίνων ἐν Κυρίῳ.

Τῆ 20 Ἰουνίου 1825, Ναύπλιον

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς θρησκείας
† Ὁ Δαμαλῶν Ἰωνᾶς».

Αἱ ἔκτακτοι λοιπὸν σοβαραί, τῆς πατρίδος ἡμῶν, περιστάσεις ἤγαγον τὴν κυβέρνησιν εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως χορηγήσῃ γενικὴν ἀμνηστίαν, συνεπὸς δὲ καὶ εἰς τὸν Ἱερόθεον ταύτην δὲ γνωρίζον τὸ Ἐκτελεστικὸν πρὸς τὸ οἰκεῖον Ὑπουργεῖον γράφει τὰ ἐξῆς.

«Περίοδος Γ'. Ἀριθ. 9036.

Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς θρησκείας

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν γενομένην γενικὴν ἀμνηστίαν εἶναι καὶ ὁ ἐνταῦθα Ἅγιος Παροναξίας Κοῦ Ἱερόθεος νὰ ἀπολαμβάνῃ τὰ προσήκοντα εἰς αὐτὸν Ἀρχιερατικὰ δίκαιά του, διὰ τοῦτο, ἐν ὅσῳ εἰσέτι οὗτος διατρέβει ἐνταῦθα διὰ τὰς περιστάσεις νὰ ἔχῃ τὸ ἐλεύθερον νὰ διορίσῃ ἐπίτροπόν του, ὅποιον ἐγκρίνει, διὰ νὰ συνάξῃ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Πάρου καὶ Νάξου διὰ λογαριασμόν του τὰ ἀρχιερατικὰ του δίκαια' νὰ διορισθῇ δὲ καὶ ὁ Τοποτηρητής

του νὰ ἀναχωρήσῃ ἐκεῖθεν μετὰ τοῦ ἐπιστάτου τῶν Ἀρχιερατικῶν εἰσοδημάτων.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 24 Ἰουνίου 1825

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Γρίκας Μπότσης
Ἀναγνώστης Σπηλιωτάκης
Ἰωάννης Κωλέτης

Ὁ Γ. Γραμματεὺς
Α. Μαυροκορδάτος».

Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο, κατόπιν τῆς οὕτωςι ληφθείσης ἀποφάσεως, ἀπευθυνόμενον, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1912 καὶ ἀπὸ 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους, ἐγγράφου του, πρὸς τὸν Παροναξίας Ἱερόθεον γνωρίζει τούτω, ὅτι «Ἐπειδὴ καὶ ἡ Σ. ἡμῶν Διοικήσεις προνοουμένη ὡς κοινὴ μήτηρ διὰ τὰ τέκνα της ἐχάρισε γενικὴν ἀμνηστίαν ἐπίσης εἰς ὄλους τοὺς ὑποπεσόντας καὶ κατηγορηθέντας εἰς διάφορα πολιτικὰ ἐγκλήματα (ἐκτὸς τῆς φανεραῆς προδοσίας) τὰ ὁποῖα αὐτὰ ἀκροῦνται ἤδη καὶ πέμπονται ὅλα εἰς τὸν βυθὸν τῆς λήθης...

Ὅθεν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 9036 διαταγὴν τοῦ Σ. Ἐκτελεστικοῦ Σώματος λύεται καὶ ἡ πανιερότης σου τῆς προτέρας κατηγορίας καὶ ἔχεις ὅλον ἐκεῖνο τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου νὰ ἀπολαμβάνῃς τὰ προσήκοντα εἰς τὴν ἐπαρχίαν σου ἀρχιερατικὰ δίκαιά σου ὡς ποιμὴν καὶ κυριάρχης γνήσιος... ἔχεις τὸ ἐλεύθερον νὰ διορίσῃς ἐπίτροπόν σου... διορίζεται προσέτι καὶ ὁ παρὰ τῆς Διοικήσεως ἀποσταλεὶς τοποτηρητὴς μετὰ τοῦ ἐπιστάτου ν' ἀναχωρήσωσιν...», καὶ πρὸς οὓς ἐκοινοποιήθη ἡ κάτωθι αὐτοῦ διαταγή.

«Ἀριθ. 1914.

Πρὸς τὸν θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Μυρίνης Κ. Σωφρόνιον καὶ πρὸς τὸν Πανοσιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Κ. Λεόντιον Καμπάνην.

Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 9036 διαταγῆς τοῦ Σ. ἐκτελεστικοῦ σώματος (τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐγκλείεται) διορίζεσθε ἅμα λαβόντες τὴν διαταγὴν ταύτην εὐθύς νὰ ἀναχωρήσητε ἐκ τῆς ἐπαρχίας Παροναξίας καὶ νὰ τραβιχθῆτε πρὸς τὸ παρὸν εἰς ὅποιαν ἄλλην ἐγκρίνετε.

Ἡ Διοικήσις ἔχει περὶ ὑμῶν τὴν πρόνοιαν νὰ σᾶς οἰκονομήσῃ ἀλλαχόθεν, αἱ, πρὸς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην, πιστὰ ἐκδουλεύσεις σας ἀπεδείχθησαν ἐμπράκτως, πλὴν ἡ ἀμνηστία ἐγίνε κοινῶς ἐπίσης.

Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο πεπεισμένον ὄν εἰς τὴν βαθεῖαν ὑποταγὴν σας καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐνοχληθῆτε πρὸς τὰς, τοῦ ὑπουργείου, διατάγας καὶ ἀπόφασιν τῆς Σ. Διοικήσεως δὲν σᾶς ἐκτείνεται περισσότερον.

Εἴητε δὲ ὑγιαίνοντες μετ' εὐκλείας.

Τῇ 25 Ἰουνίου 1825 ἐν Ναυπλίῳ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς θρησκείας
† Ὁ Δαμαλῶν Ἰωνᾶς

Ὁ Γ. Γραμματεὺς
Ἀγαθόνικος Μιλτιάδης».

Τοιουτοτρόπως ἔληξεν ἡ ἀποστολὴ τοῦ Σωφρονίου ὡς Τοποτηρητοῦ τῆς Μητροπόλεως Παροναξίας.

Τοποτηρηταὶ καὶ κατὰ τὴν ὑπ' ὄψιν ἐποχὴν, διωρίζοντο εἰς τὰς χηρενούσας ἐπισκοπὰς εἴτε λόγῳ θανάτου τῶν οἰκείων αὐτῶν Ἱεραρχῶν, εἴτε λόγῳ ὑποδικίας, ὡς συνέβη μὲ τὸν Παροναξίας Ἱερόθεον Ἀριστάρχου, κληρικοὶ ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ¹ χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ γεγονός, καθ' ὃ, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀθηνῶν Διονυσίου ἐπισυμβάντα τῇ 11 Μαΐου 1823¹, Τοποτηρητῆς τῆς Μητροπόλεως ταύτης διωρίσθη ὁ δευτερεύων αὐτοῦ διάκονος Δανιὴλ Παπαγγελόπουλος², ἀνεψιὸς τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' ὅστις παρέμεινε ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 11ης Ὀκτωβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους 1824³, ἀντικατασταθεὶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ ὑπὸ τοῦ Ταλαντίου Νεοφύτου Μεταξᾶ, ὅτε οὗτος, δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Ἐκτελεστικοῦ σώματος ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπιστάτου «τῶν Ἀρχιερατικῶν εἰσοδημάτων» τῆς Ἐπισκοπῆς Ὠλένης (Ἡλείας)⁴.

Τοιούτους δηλ. Τοποτηρητὰς κατὰ τὴν ἱστορουμένην περίοδον ἔχομεν εἰς τὰς χηρενούσας ἢ ἄλλως πῶς στερουμένας ποιμενάρχου, Ἐπισκοπὰς τοὺς ἑξῆς

- α) Ἀθηνῶν τὸν Ἐπίσκοπον Ταλαντίου Νεόφυτον Μεταξᾶν
- β) Ναυπλίου τὸν πρ. Τριπόλεως Διονύσιον
- γ) Δημητσάνης τὸν Χαριουπόλεως Βησσαρίωνα (ἀριθ. ἐγγράφου ἐκτελεστικοῦ 18/13/10/824)
- δ) Ὠλένης τὸν πρ. Λαρίσης Κύριλλον Βογάσαρη
- ε) Παροναξίας τὸν Ἐπίσκοπον Μυρρίνης Σωφρόνιον Μπίστην Ῥεματούσην

στ) Μονεμβασίας τὸν Πρωτοσύγκελλον Γεράσιμον Παγώνην μὲ Ἀρχιερέα τὸν πρ. Σταγῶν Ἀμβρόσιον ἔχοντα τὴν ἀδειαν «νὰ περιέροχεται πάσας τὰς ἐπαρχίας ταύτας δηλ. τὰς ὑποκειμένας τῷ θρόνῳ τῆς ἀγιωτάτης Μητροπόλεως Μονεμβασίας, νὰ ἐπιτελῇ τὰς Ἀρχιερατικὰς ἀπάσας ἱεροτελεστίας, νὰ εὐλογῇ καὶ ἀγιάξῃ τὸν λαὸν τῇ εἰδήσει καὶ γνώμῃ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τοποτηρητοῦ τοῦ θρόνου τούτου ἀγίου Πρωτοσυγκέλλου Κυρίου Γερασίμου»

ζ) Σίφνου, εἰς ἀναπληρώσιν του ἀπὸ τοῦ 1817 ἀποκλεισθέντος ἐν Κων/λει Μητροπολίτου αὐτῆς Καλλινίκου Ἡλιάδου, τὸν πρ. Μοσχονησίων Βαρθολομαῖον (ἀριθ. ὑπουργ. ἐγγράφων 16/12/10/824 καὶ 632/12/3/825) καὶ Δημητριάδος Ἀθανάσιον (ἀριθ. 627/11/3/ 825), ὅστις βραδύτερον μετετέθη εἰς τὴν νῆσον Μύκονον καὶ αὐθις ὡς Τοποτηρητῆς (ἀριθ. 810/25/3/825 καὶ

1. Βασ. Ἀτέση : Ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ 1833 μέχρι σήμερον ἐν «Ἀναμάρφωσις» ἔτ. 1955 ἀριθ. φύλ. 1. σ. 3.

2. Αὐτόθι. Τοῦ αὐτοῦ : Ὁ Δευτερεύων Δανιὴλ Παπαγγελόπουλος Τοποτηρητῆς τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν ἐν «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» ἔτ. 1956, Τεύχ. 454-455 γ-δ' σ. 101.

3. Βασ. Ἀτέση : Ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἀθηνῶν ἐνθ' ἀνωτ. σ. 4.

4. Βασ. Ἀτέση : Ὁ Δευτερεύων Δανιὴλ Παπαγγελόπουλος ἐνθ' ἀνωτ. σ. 103.

ἀναφορὰ αὐτοῦ ἐξ αὐτῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀπὸ 5 Ἀπριλίου 1825) καὶ Ἰον (ἀριθ. 4501/24/3/826).

η) Σαλώνων, τὸν Φαναρίου καὶ Φερσάλων Γεράσιμον

θ) Σαλαμίνοι τὸν Μενδενίτσης Διονύσιον μὲ δικαιοδοσίαν ἐπὶ τῆς ὁμω-
νύμου νήσου καὶ τῶν λεγομένων Δερβενοχωριῶν δηλ. Μεγάρων, Κουνδού-
ρων καὶ Βιλλίων καὶ τινῶν ἄλλων μικροτέρων χωριῶν (Βαρνάβα κ.λ.π)

ι) Ἐλους τὸν Παμφύλου Κύριλλον

ια) Χριστιανουπόλεως ἀρχικῶς τὸν Πρωτοσύγκελλον αὐτῆς Ἀρχιμ.
Ἀμβρόσιον Φρατζῆν εἶτα δὲ τὸν Ἐλαίας Παῖσιον'.

Παράλλῃως πρὸς αὐτοὺς διορίζοντο καὶ οἱ λεγόμενοι ἐπιστάται, πρε-
σβύτεροι ἔγγαμοι ἢ ἀγαμοὶ ἢ καὶ διάκονοι ἀκόμη, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς εἰσπρά-
ξεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰσοδημάτων τῶν χηρευουσῶν ἐκκλησιαστικῶν
παροικιῶν καὶ τῆς ἐν γένει συμπαριστάσεως αὐτῶν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν
οἰκείων Τοποτηρητῶν' οἴκοθεν νοεῖται, ὅτι ἀμφοτέρων τῶν ἐκκλησιαστικῶν
τούτων λειτουργῶν ἢ ἀντικατάστασις ἦτο εὐχεροεστάτη ἀνάλογως τῶν συμπα-
θειῶν ἢ ἀντιπαθειῶν τῶν διεπόντων τότε τὰς τύχας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει' ὁ Σωφρόνιος ἀναχωρήσας ἐκ Νάξου ἔφθασεν εἰς
Σῦρον, ἐξ ἧς μετὰ τοῦ Λεοντίου Καμπάνη, ἀπέστειλε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον
τὴν κάτωθι αὐτοῦ ἀναφορὰν.

«Πρὸς τὸ ἔξοχον καὶ σεβαστὸν Ὑπουργεῖον τῆς ἱερᾶς ἡμῶν λατρείας.

Ἐδέχθημεν τὴν διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου, δι' ἧς ἰδεαζόμεθα τὴν,
παρὰ τῆς Σεβ. Διοικήσεως, συγχώρησιν τοῦ ἁγίου παροναξίας εἰς τὴν ἐπαρ-
χίαν του καὶ ἐπιταττόμεθα ἅμα λαβόντες αὐτὴν νὰ ἀπέλθωμεν εἰς ἄλλην
ἐλευθέραν νῆσον.

Πεισθέντες ἀμέσως εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ ὑπουργείου, ὡς τέκνα ὑπα-
κοῆς, ἀπεράσαμεν εἰς Σύρον μὲ ἄκραν δυσαρέσκειαν πάντων τῶν τῆς Νά-
ξου προϋχόντων περιμένοντες ἐδῶ τὴν εὐσπλαγγίαν τῆς Διοικήσεως, κατὰ
τὰς ὑποσχέσεις τοῦ σεβαστοῦ ὑπουργείου καθότι ἐξοσθέντες εἰς τὸν καιρὸν
τῶν τακτικῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐπαρχίας, τὸν ὁποῖον ἀνυπομόνως ἐπερι-
μένομεν δηλον ὅτι ὑστερούμεθα ἂν βραδύνη ἢ, πρὸς ἡμᾶς, εὐσπλαγνία τῆς
Διοικήσεως.

Τῇ 13 Ἰουλίου 1825

Μένομεν πλήρες σέβας

Ἐν Σύρῳ

Ὁ πρ. Τοποτηρητῆς τῆς ἐπαρχίας Παροναξίας
Μυρίνης Σωφρόνιος

Ὁ ἐπιστάτης τῶν Ἀρχιερατικῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐπαρχίας Παροναξίας
Ἀρχιμανδρίτης Λεόντιος Καμπάνης».

Ὁ Παροναξίας Ἱερόθεος, κατόπιν τῆς, ὑπ' ἀριθ. 2077 καὶ ἀπὸ 22

1. Περὶ Ἐπισκοπικῶν Ἐπιτροπῶν ὄρα μελέτην Β. Ἀτέση ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Θε-
σμός τῶν Ἐπισκοπικῶν Ἐπιτροπῶν ἐν τῇ Αὐτοκρατορικῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος» ἐν
«Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου» ἔτ. 1953 Τεύχ. 1ον σ. 39 - 67.

Αὐγούστου 1825, διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς λατρείας, δι' ἧς «Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 9921 διαταγῆς τοῦ Σ. Ἐκτελεστικοῦ σώματος» ἐδόθη «ἡ ἄδεια ὡς κανονικὸς καὶ γνήσιος ἀρχιερεὺς τῆς ἐπαρχίας Παροναξίας» ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν παροικίαν του «καὶ ἐκεῖ» νὰ ἐκτελῇ τὰ ἐκκλησιαστικά του καθήκοντα «ἀκωλύτως καὶ κυριαρχικῶς», ἀναχωρήσας ἐκ Ναυπλίου ἔφθασεν εἰς Νάξον, ὡς πληροφοροῦμεθα ἐκ σχετικῆς αὐτοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς λατρείας, ἀναφορᾶς, ἐξ ἧς ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐξίτηι τὴν, ὑπὸ τῶν τέως Τοποτηρητοῦ καὶ ἐπιστάτου τῶν Ἀρχιερατικῶν εἰσοδημάτων καταβολὴν ὀφειλομένου ποσοῦ, εἰς δύο χιλιάδας πεντακόσια γρόσια, ἀνερχομένου τούτου ἔνεκεν τὸ Ἐκτελεστικὸν σῶμα γράφον πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς λατρείας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14050/2/11/825 ἐγγράφου του λέγει, ὅτι «Ἀπὸ ἀναφορὰν τοῦ Ἁγίου Παροναξίας πληροφορεῖται ἡ Διοίκησις, ὅτι ὁ Μυρίνης καὶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης Λεόντιος δυστροποῦντες κατακρατοῦσιν εἰσέτι, τὰ ὁποῖα προδιετάχθησαν νὰ δώσωσι μηνιαῖα εἰς τὸν ἀναφερόμενον γρόσια δύο χιλιάδες πεντακόσια, καὶ προσέτι ἐν ᾧ αὐτοὶ ἐσύνεξαν ὅλας τὰς ἐκκλησιαστικὰς προσόδους τούτου τοῦ ἔτους, καὶ ἐπομένως ἔπρεπε νὰ πληρώσωσι τὸν ἔρανον, ἀδιαφόρησαν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν 500 γροσίων τοῦ προσδιορισθέντος ἐράνου καὶ βιασθεὶς ἐπομένως τὰ ἐπλήρωσεν ὁ ἀναφερόμενος Παροναξίας, ὅθεν συμποσοῦνται γρόσια τρεῖς χιλιάδες, τὰ ὁποῖα χρεωστῶσιν εἰς αὐτὸν οἱ ἀνωτέρω.

Διατάττεται λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο νὰ ἐκδώσῃ πρὸς αὐτοὺς ἔντονον διαταγὴν διὰ νὰ πληρώσωσιν εἰς τὸν Παροναξίας τὴν ἀνωτέρω ποσότητα ἄνευ προφάσεως ἢ ἀντιλογίας, εἰδοποιούμενοι προσέτι, ὅτι ἂν καὶ αὐτῆς δυστροπήσουν θέλουν ὑποχρεωθῆναι».

Τούτου ἔνεκεν τὸ Ὑπουργεῖον, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, ἀπέστειλε πρὸς αὐτούς, τὴν ὑπ' ἀριθ. 3438[5]11[825] διαταγὴν, ἐν ἣ διελαμβάνοντο ὅτι «ὁ Σεβ. ἅγιος Παροναξίας κ. Ἱερόθεος ἐπληροφόρησε ἅμα τὴν Σ. Διοίκησιν, ὅτι δυστροποῦντες κατακρατῆτε εἰσέτι τὰ ὁποῖα προδιετάχθητε παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τούτου νὰ δώσητε μηνιαῖα εἰς τὴν Σεβασμιότητα τοῦ γρόσια 2500 καὶ προσέτι ἐν ᾧ ἡμεῖς ἐσυνέξατε ὅλας τὰς ἐκκλησιαστικὰς προσόδους τούτου τοῦ ἔτους ἔπρεπε νὰ πληρώσετε καὶ τὸν ἔρανον, ἀλλὰ ἀδιαφορήσαντες εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν 500 γροσίων τοῦ προσδιορισθέντος ἐράνου καὶ βιασθεὶς ἢ Σεβασμιότητος τοῦ ἐπλήρωσε καὶ αὐτὸ χωρὶς κανένα δικαίωμα.

Ἡ Σ. ἡμῶν Διοίκησις μὴ ἀνεχομένη τὴν τοιαύτην ἀδικίαν καὶ περιφρόνησιν εἰς τὰς διατάγας τῆς μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 14050 διαταγῆς τῆς (τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐγκλείεται) διατάττει τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο νὰ ἐκδώσῃ πρὸς ὑμᾶς ἔντονον διαταγὴν διὰ νὰ πληρώσητε ἀνυπερθέτως εἰς τὴν Σεβασμιότητά του τὴν ἀνωτέρω ποσότητα τῶν τριῶν χιλιάδων ἄνευ προφάσεως

ἢ ταυτολογίας εἰδοποιούμενοι προσέτι, ὅτι ἂν καὶ αὐθις παρακούσητε θέλετε ὑποχρεωθῆ διὰ τῆς βίας.

Δυνάμει λοιπὸν τῆς εἰρημένης ταύτης διαταγῆς προτρέπεσθε ἀμεταθέτως νὰ ὑπακούσητε, εἰς ὅσα σᾶς ἀξιοὶ τὸ ὑπουργεῖον ἀποδίδοντες πρὸς τὴν Σεβασμιότητά του τὰ ὅσα ἐνέκρινεν ἡ Σ. Διοίκησις.

Δὲν ἐλπίζει ποτὲ κατὰ τοῦτο οὐδεμίαν παρακοὴν ἢ ἀντίθειον, ἀλλ' ὡς τέκνα τῆς Διοικήσεως καὶ τῆς πατρίδος νὰ κλίνητε τὸν αὐχένα εἰς τὴν δικαίαν ἐντολὴν τῆς Διοικήσεως διὰ τοῦ ὑπουργείου τούτου, ἡ δὲ Διοίκησις βλέπουσα προθυμίαν καὶ ὑπακοὴν δὲν θέλει σᾶς ἀφήσῃ ἀνεπιμελήτως».

Διὰ ταῦτοχρόνου (ὑπ' ἀριθ. 3439) ἐγγράφου τὸ μὲν, ὡς ἂν ἔστω Ὑπουργεῖον, ἐγνώρισε τῷ Παροναξίας Ἱεροθέῳ ὅτι «δυνάμει ... τῆς εἰρημένης διαταγῆς θέλεις ὑποχρεώσαι αὐτοὺς διὰ νὰ σὲ μετρήσωσι τὴν εἰρημένην ποσότητα, ἂν δὲ τοῦναντίον δυστροποῦντες παρακούσωσι νὰ εἰδεάσῃς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἐγκαίρως νὰ λάβῃ περὶ αὐτῶν ἔκτακτα μέτρα», τὸ δέ, ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τοιοῦτο, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2744 καὶ 2746, ἐντολῶν του διέταξε τὰ ἐπαρχεῖα Μυκόνου καὶ Σύρου καὶ Ἄνδρου, ὅπως ἐνεργήσωσι παρὰ τῷ Μυρρίνης καὶ τῷ Ἀρχιμανδρίτῃ Λεοντίῳ καὶ ἀποδώσωσιν εἰς τὸν Ἱερόθεον τὰ ὀφειλόμενα ποσά· «μετὰ τὴν λήψιν τούτων δηλ. τῶν διαταγῶν, ἀναγράφονται ἐν αὐταῖς, ἐνεργήσατε ἐν λόγῳ τῷ τρόπῳ μὴ ἀμφιβάλλοντες ὅτι, εἰς τὴν καὶ ἤδη τυχοῦσαν παρακοὴν τῶν εἰρημένων, θέλει δεῖξιν ἡ Σ. Διοίκησις ἐναργεστάτην τὴν, κατ' αὐτῶν, ἀγανάκτησιν».

Ἀνεξαρτήτως τῶν ἀπαιτήσεων τούτων τοῦ Παροναξίας, ὁ Σωφρόνιος ἐγκατασταθεὶς καὶ αὐθις εἰς Ἐρμούπολιν Σύρου ἀντεπροσώπευε, ὡς καὶ πρότερον, τὸν Ἀρχιερέα Ἄνδρου Διονύσιον· ἐν αὐτῇ δ' εὐρισκόμενος εἰργάζετο ὅσον, αἱ πνευματικαὶ καὶ σωματικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις ἐπέτρεπον· ἡ ἀνεγερσις τοῦ αὐτόθι μεγαλοπρεποῦς ναοῦ, τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, ὀφείλεται, κατὰ πρῶτον λόγον, εἰς τὴν δραστηρίαν αὐτοῦ πρωτοβουλίαν ἐκ τῆς, εἰς τὸ ὑπέρθυρον αὐτοῦ, σωζομένης ἐπιγραφῆς, πιστουμένην.

«

„ΑΩΚΔ’.

Ὅρᾶς ναὸν βέλ-
τιστε; Οὗτος τιμᾶται
Χριστοῦ Μεταμόρ-
φωσις· ὃς ἐκ δαπάνης
λαμπρᾶς παροίκων ἡ-
γέρθη, ἡ δὲ ξένων
καθιέρωμα Μυρρίνης
Σωφρονίου. Ἄνω μὲν ἀρχὴν καὶ
τέρμα κάτω ὄρα
καὶ μακάριζε τοὺς βοηθοῦντας

Οὕτω

„ΑΩΛΛΑ’.

δηλ. τῷ μὲν 1824 ἤρξατο ἡ τούτου ἀνέγερσις τερματισθεῖσα τῷ 1831»¹.

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς, κατὰ τὸ ἔτος 1827, ἀποτυχίας τῆς δευτέρας, κατὰ τῆς Χίου, ἐκστρατείας τῶν Ἑλλήνων², ὁ Μητροπολίτης αὐτῆς Δανιὴλ Κοντούδης, μετὰ πολλῶν ἱερέων καὶ ἐπαρχιωτῶν αὐτοῦ ἐγκατεστάθησαν ὡς πρόσφυγες εἰς τὴν Ἐρμούπολιν Σύρου, ἐν ἣ βραδύτερον, ἀξιόλογος Χιακὴ παροικία ἐδημιουργήθη³ ἢ ἔλευσις λοιπὸν τούτων ἐπέβαλεν εἰς τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ἔλλειπει κανονικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ὅπως ἐπιδαψιλεύσῃσι τούτοις βοήθειαν καὶ συμπαράστασιν διὸ καὶ ὁ Κυβερνήτης αὐτῆς Ἰωάννης Καποδίστριας ἐπέτρεψε τόσον εἰς τὸν Δανιὴλ, ὅσον καὶ εἰς τοὺς, ὑπ' αὐτόν, ἱερεῖς, ἵνα ἐπιτελῶσι τὰς, ἐκ τοῦ βαθμοῦ αὐτῶν, ἀπορροεῦσας τελετουργικὰς καὶ ἐκκλησιαστικὰς πράξεις ἐπ' ἀγιασμῶ καὶ εὐλογία τῶν ἐνοριτῶν αὐτῶν, ἀποστείλας, πρὸς τοῦτο, καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 14107 καὶ ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1829 πρὸς «τὸν κατὰ τὰς Βορείους Κυκλάδας Ἑκτακτον Ἐπίτροπον» διαταγὴν, δι' ἧς ἐπετρέπετο εἰς τοὺς Χίους κληρικοὺς «νὰ ἐκπληρῶσι τὰ θρησκευτικὰ χρέη των, ὡς καὶ πρότερον»⁴.

Μεταξὺ δηλ. τοῦ Μητροπολίτου Χίου Δανιὴλ καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Μυρσίνης Σωφρονίου ἐδημιουργήθησαν παρεξηγήσεις, κανονικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας, ἐνταθεῖσαι κατὰ τὸ ἔτος 1829, ὡς θέλομεν κατωτέρω παρατηρήσει, καὶ σκάνδαλα εἰσέτι προκαλέσασαι, ἅτινα ἐγένοντο γνωστὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Κυβέρνησιν, ἧτις πρὸς ἀποφυγὴν μελλοντικῶν τοιούτων ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς Χίους κληρικοὺς, πολλῶ μᾶλλον εἰς τὸν Ἀρχιερέα αὐτῶν, ὅπως «ἐκπληρῶσι» τὰ καθήκοντα αὐτῶν διότι «εἰς ἔνδειαν εὐρισκόμενοι καὶ περικυκλούμενοι ἀπὸ πολυανθρώπων οἰκογενείας δὲν δύνανται ἄλλως νὰ οἰκονομῶσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν»⁵ κατ' ἀκολουθίαν προσθέτει ἡ διαταγὴ αὕτη τοῦ Ἰωάννου Καποδίστριας. «Ἐπιθυμοῦντες ἀφ' ἑνὸς μὲν μέρους νὰ μὴ δώσωμεν αἰτίας εἰς δίκαια παράπονα, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ περιθάλψωμεν τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα, σὲ διατάττομεν, δηλ. τὸν ἕκτακτον Ἐπίτροπον τῶν Βορ. Κυκλάδων, νὰ δώσῃς τὴν ἄδειαν εἰς τὸν Ἅγιον Χίου καὶ τοὺς Χίους ἱερεῖς (ἔχοντας ἐπίσης δικαίωμα, διότι εἶχασαν τὰς πατρῷας ἐστίας νὰ ζήσουν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ ὁ Ἅγιος Μυρσίνης καὶ οἱ λοιποὶ ἱερεῖς) νὰ ἐκπληρῶσι τὰ θρησκευτικὰ χρέη των ὡς καὶ πρότερον.

1. Δ. Πασχάλη ἔνθ' ἄνωτ. σ. 216.

2. Δημ. Πετρακάκου: Ἐκκλησία καὶ Δίκαιον κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν (1821-1824) ἐν «Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος» ἔτ. 1937 Τ. ΛΣΤ' σ. 171. Κωνσταντίνου Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων: ἔνθ' ἄνωτ. Τ. Β' σ. 24. Β. Ἀτέση: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου Δανιὴλ Κοντούδης, Ἀθήναι 1954 (Ἀνάπτυκτον ἐκ τῆς «Θεολογίας» Τ. ΚΑ' καὶ ΚΕ') σ. 4.

3. Β. Ἀτέση ἔνθ' ἄνωτ. σ. 5.

4. Αὐτόθι σ. 6.

5. Β. Ἀτέση ἔνθ' ἄνωτ. σ. 5.

Ἄλλὰ περὶ τούτου χρεωστεῖς, συνεχίζει ἡ διαταγὴ αὕτη, νὰ συνεννοηθῆς μετὰ τοῦ Ἁγίου Μυρίνης καὶ νὰ τὸν ἐκφράσῃς τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐκίνησαν εἰς τὸ νὰ λάβωμεν αὐτὰ τὰ μέσα προτροπέμενος αὐτὸν νὰ προσφέρεται ἀδελφικῶς πρὸς τὸν Ἅγιον Χίου καὶ νὰ μὴ τὸν ἐμποδίξῃ νὰ ἐκπληροῖ τὰ χρέη τῆς ἐκκλησίας καθὼς καὶ πρότερον ἐπροσφέρετο καὶ δὲν ἐμπόδιζεν οὔτε τὸν συνάδελφόν του οὔτε τοὺς Χίους ἱερεῖς...»¹ τέλος προτρέπεται οὕτως, ὅπως «γράφει τὰ χρειώδη» καὶ πρὸς τὸν Σεβ. Ἄνδρου τὸν κυρίαρχον δηλ. Ἀρχιερέα, ἵνα μὴ «ἐγερθῆ ἕρις ἢ ταραχὴ ἧτις ἤμπορεῖ νὰ ἔχῃ δυσάρεστα ἐπακόλουθα», ἀπ' ἐναντίας δὲ νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια, ὥστε καὶ ἡ διαταγὴ αὕτη «νὰ ἀποπερατωθῇ καὶ πᾶν ἐνδεχόμενον ἀτόπημα νὰ προληφθῇ καὶ τὸ ἱερατεῖον τῶν Χίων νὰ τύχῃ περιθάλψεως καὶ νὰ ζήσῃ καὶ τὰ δίκαια τοῦ Ἁγίου Ἄνδρου νὰ μὴ λάβουν καμμίαν προσβολήν, μὴ ἀναγνωριζομένου μὲν τοῦ ἀπὸ τὴν ἱερατικὴν ἐπιτροπὴν διορισμοῦ τοῦ Ἁγίου Χίου, ἀλλ' ἐν ταύτῳ καὶ ὑποχρεουμένου τοῦ Ἁγίου Ἄνδρου νὰ δεῖξῃ Εὐαγγελικὰς ἀρετὰς εὐσεβείας, ἀκτημοσύνης, ἀγάπης καὶ ἐλεημοσύνης» ὁμοῦ καὶ ὁ Ἅγιος Μυρίνης καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν ἱερεῖς, ὡς πρὸς μέλη τοῦ ἱερατείου, ὡς πρὸς συναδελφούς των πάσχοντας διὰ τὰ ἱερώτατα καὶ τιμιώτατα διὰ τὴν πίστιν καὶ τὴν πατρίδα»¹.

Ἡ ἀποσχολήσασα τὴν Κυβέρνησιν, ὑπόθεσις τοῦ Χίου, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς αὐτήν, ὅπως θελήσῃ ἵνα, γενικώτερον, κανονίσῃ τὴν θέσιν τῶν, εἰς Ἑλλάδα, καταφυγόντων προσφύγων Ἀρχιερέων εὐρισκομένων εἰς θλιβερωτάτην οἰκονομικὴν κατάστασιν, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον πολλοὶ τούτων οὐ μόνον αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου ἐστεροῦντο, ἀλλὰ καὶ ῥακένδυτοι ἦσαν καὶ εἰς τὸ ὑπαιθρον ἐκοιμῶντο, ὡς πιστοῦται καὶ ἐκ τῆς, ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1830 τοῦ Παραμυθίας Προκοπίου, πρὸς τὸν Ἰωάννην Καποδίστριαν, ἐπιστολῆς, ἀχθεῖσαν εἰς τὴν ἀπόφασιν, ὅπως προβῆ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 34 καὶ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1829 διατάγματος καταχωρηθέντος εἰς τὴν, ὡς ἄνω μελέτην ἡμῶν (σ. 7), δι' οὗ προετρέποντο ἵνα «οἱ καταφυγόντες ἢ διασωθέντες διὰ τὰς περιστάσεις τοῦ πολέμου Ἀρχιερεῖς καὶ Ἐπίσκοποι τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν... παρουσιάσουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ ἀποδεικτικά των ἔγγραφα καὶ τὰς περιστάσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἠναγκάσθησαν ν' ἀφήσωσι τὰς ἐπαρχίας των» καὶ ἀφοῦ λάβωσιν «τὴν ἀνήκουσαν ἀπόδειξιν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἱεροπραγῶσιν ἀκωλύτως ὅπου ἂν εὐρεθῶσι μὲ τὴν ἀδειαν τοῦ κυριάρχου τῆς ἐπαρχίας» ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι «ἡ φροντίς καὶ ἡ προστασία τῶν κατ' ἐπαρχίας ἐκκλησιῶν ἀνήκει εἰς τὸν κυριάρχην», καὶ μέχρις οὗ «κανονισθῶσιν ὀριστικῶς τὰ περὶ τούτων»².

1. Β. Ἀτέση ἐνθ' ἄνωτ. σ. 5 - 6.

2. Αὐτόθι σ. 7.

Ἡ, ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, Γραμματεία κοινοποιοῦσα τό, ὡς εἶρηται, διάταγμα, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 35 καὶ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1829 ἐγγράφου της πρὸς τὸν αὐτὸν ἔκτακτον ἐπίτροπον τῶν Βορείων Κυκλάδων ἐνετείλατο τούτῳ ὅτι «θέλετε κοινοποιήσῃ πρὸς τοὺς Μητροπολίτας καὶ Ἐπισκόπους τῶν ὑπὸ τὴν διοίκησίν σας ἐπαρχιῶν καὶ πρὸς τοὺς παρεπιδημούντας Ἀρχιερεῖς, ὅσοι ἔτυχον καταφυγόντες ἐκ τῶν, τοῦ πολέμου, περιστάσεων εἰς τὰς αὐτὰς ἐπαρχίας» καὶ προσέθετεν «ἀφοῦ ὑπομνήσατε εἰς τοὺς πρώτους τὰ ἱερὰ χρέη πρὸς τοὺς δυστυχήσαντας συναδέλφους των... ὅτι ὀφείλουν νὰ τοὺς συντρέχωσιν εἰς τὰς χρεῖας αὐτῶν θέλετε ἐξηγήσῃ εἰς τοὺς δευτέρους τὰ ὁποῖα τὸ διάταγμα τοῦτο ὀρίζει καθήκοντα ἐπαγρουπνοῦντες εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν διαταττομένων».

Ἐκ παραλλήλου ὁμοῦ, ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμῶν, ὅπως καταστήσῃ γνωστὰ εἰς τὸν ἐκπρόσωπον αὐτοῦ, τὰς ἀφορμὰς καὶ τὰ αἷτια τὰ ὀδηγήσαντα τοῦτον εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος, γράφει πρὸς αὐτὸν τὰ ἑξῆς.

«Ἀριθ. 36.

Ὁ Κυβερνήτης

Πρὸς τὸν ἔκτακτον Ἐπίτροπον τῶν Βορείων Κυκλάδων.

Ἰσχυρὰ αἷτια ὑπηγόρευσαν τὴν ἀνάγκην τοῦ προεκδοθέντος ὑπ' ἀριθ. 34 διατάγματος κανονίζοντος τὰ ἐκκλησιαστικὰ καθήκοντα τῶν παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων εἰς Μητροπόλεις ἢ Ἐπισκοπὰς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ Κυβέρνησις μ' ὄλα ταῦτα προνοοῦσα διὰ τοὺς πρόσφυγας τούτους Ἀρχιερεῖς δίδει εἰς αὐτοὺς τὴν δύναμιν τοῦ νὰ ἱεροπραγῶσιν, ὅπου ἂν τύχωσι διατρίβοντες διὰ νὰ πορίζωνται τινα παραμυθίαν τῶν ἰδίων ἀναγκῶν, ἕως ὅτου προμηθεύσῃ εἰς αὐτοὺς ἀνάλογα μέσα μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

Περὶ τούτου καὶ τῆς ἰδιαίτερας εὐνοϊκῆς διαθέσεως τῆς Κυβερνήσεως θέλεις πληροφορήσῃ τὸν Ἀρχιερέα Χίου καὶ τοὺς συμπολίτας του εἰδοποιῶν συγχρόνως καὶ τὸν ἐπίσκοπον Μυρίνης, ὅτι ἡ θέλησις τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ ἱεροπραγῇ ὁ ἅγιος Χίου ὄχι μόνον μετὰ τῶν συμπολιτῶν του, ἀλλὰ καὶ ὅπου καὶ παρ' οὔτινος προσκληθῇ.

Ἀφοῦ κοινοποιήσῃς ἀμφοτέροις τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Κυβερνήσεως χρεωστεῖς νὰ παραγγείλῃς τὴν μετὰ τῶν εἰρήνην καὶ ἀμοιβαίαν τιμῆν, διὰ νὰ μὴ ἀκολουθήσῃ τὸ παραμικρὸν σκάνδαλον διὰ τὴν μετὰ τῶν διαφωνίαν καὶ ὅτι ὀφείλουσι συμμορφούμενοι μετὰ τὸ πνεῦμα τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 ἐγκυκλίου νὰ διδάσκωσι πρὸς τοὺς ἄλλους τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ὁμόνοιαν λόγῳ τε καὶ ἔργῳ.

Ἐν Ναυπλίῳ τὴν 18 8)βρίου 1829.

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰωάν. Καποδίστριας

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Γραμματεὺς
Ν. Χρυσόγελος»

Καὶ ὁ Ἐπίτροπος οὗτος, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὡς εἴρηται, τοῦ Κυβερνήτου, διαταγῆς διευθύνει πρὸς τὸν Σωφρόνιον τὸ κάτωθι αὐτοῦ ἔγγραφον.
 *Ἀριθ. 4997.

Ἑλληνικὴ Πολιτεία

Ὁ, κατὰ τὸ τμήμα τῶν Βορείων Κυκλάδων, ἕκτακτος ἐπίτροπος
 Πρὸς

Τὸν Θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον ἅγιον Μυρίνης
 Τοποτηρητὴν τοῦ Ἁγίου Ἄνδρου

Ἐν ταῦθα

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4996 ἐγκυκλίου μας, σᾶς ἐκοινοποιήσαμεν, κατὰ συνέπειαν τῆς πρὸς ἡμᾶς προσκλήσεως ὑπ' ἀριθ. 35 τῆς, ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου ἐκπαιδεύσεως, Γραμματείας, ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 34 διατάγματος τῆς Κυβερνήσεως κανονίζοντος τὰ καθήκοντα τῶν παρεπιδημούντων ἀρχιερέων εἰς Μητροπόλεις ἢ Ἐπισκοπὰς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ Κυβέρνησις προνοοῦσα διὰ τοὺς πρόσφυγας τούτους ἀρχιερεῖς δίδει εἰς αὐτοὺς τὴν δύναμιν τοῦ νὰ ἱεροπραγῶσιν ὅπου ἂν τύχῃσιν διατρίβοντες, διὰ νὰ πορίζονται τινα παραμυθίαν τῶν ἰδίων ἀναγκῶν, ἕως ὅτου προμηθεύσῃ εἰς αὐτοὺς ἀνάλογα μέσα μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων.

Ἄλλὰ μέχρι τούτου, ἡ θέλησις τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ὅσον ἀποβλέπει τὸν ἐν ταῦθα παρεπιδημούντα ἅγιον Χίου, εἶναι νὰ ἱεροπραγῇ οὗτος, ὅχι μόνον μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν του, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ὅπου καὶ παρ' οὐτινος προσκληθῇ.

Τὴν θέλησιν ταύτην τῆς Κυβερνήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36 Σεβ. διαταγῆς της προσκαλοῦμαι νὰ κοινοποιήσω ἰσοχρόνως καὶ πρὸς τὴν θεοφιλίαν σας καὶ πρὸς τὸν ἅγιον Χίου, καὶ ἐν ταυτῷ νὰ σᾶς προσθέσω, ὅτι ὀφείλετε νὰ προσφέρεσθε ἀλλήλοις μετὰ εἰρήνην ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ ἀμοιβαίαν τιμὴν, ὥστε τοιοῦτοτρόπως συμμορφούμενοι καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 ἐγκυκλίου τῆς Κυβερνήσεως νὰ διδάσκετε καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ὁμόνοιαν λόγῳ τε καὶ ἔργῳ.

Ἐν Ἐρμουπόλει τῇ α' Νοεμβρίου 1829.

Ὁ ἕκτακτος Ἐπίτροπος
 Νικόλαος Καλέργης

Ὁ Γραμματεὺς
 Γ. Οἰκονομίδης».

*Ἀράγε ὅμως αἱ παραινέσεις αὗται τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἀποκατάστασιν δηλονότι ὁμαλῶν μεταξὺ τῶν δύο τούτων Ἀρχιερέων σχέσεων, εὖρον παρ' αὐτοῖς κατανόησιν καὶ ἀπήχησιν; ἀτυχῶς ὁ μόνον οὐδεμία οὐσιώδης ἐκδήλωσις, παρὰ τὰς εὐσχήμους ἀμφοτέρων προσηγορίας, πρὸς δη-

μιουργίαν, μεταξὺ τούτων, πνεύματος ὁμοιοῦς καὶ ἀγάπης, ἐνεφανίσθη, ἀλλὰ καὶ ἐξεδηλώθη τοιαύτη διάστασις γνώμων, ὥστε νὰ θίγηται καιρῶς αὐτὸ τοῦτο τὸ Ἄρχιερατικὸν ἀξίωμα· χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ περικοπὴ ἐπιστολῆς «τοῦ διοικητοῦ Σύρας» ὑφ' ἡμερομηνίαν 17 Σεπτεμβρίου 1830 πρὸς τὸν, ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, Γραμματέα. «Τί νὰ κάμω μὲ τὸν κλῆρον τῶν Χίων; λέγει αὕτη· ὁ Ἄρχιερεὺς τῶν παρηγγέλθη καὶ ἐμμέσως καὶ ἀμέσως νὰ τὸν περιστείλῃ, ἀλλ' ἤξεύρετε τί ἀποκρίνεται; δὲν ἤμπορῶ νὰ παραβῶ τὰς διαταγὰς τῆς Σ. Κυβερνήσεως! ὑποθέτει αὐτὸς ὁ εὐλογημένος, ὅτι διὰ νὰ προσπορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν οἱ ἱερεῖς του, δύνανται νὰ κάμουν πανταχοῦ τὰ πάντα, νὰ ἐκκλησιάζουν κατ' οἴκους τοὺς χριστιανούς, νὰ βαπτίζουν, νὰ ψάλλουν ἀκολουθίας κ.τ.λ. Ἐπροσπάθησα καὶ προσπαθῶ μὲ κάθε εὐσχημον τρόπον νὰ πείσω τὸν ἅγιον Χίου εἰς τὸ δίκαιον, ἀλλ' ὅταν ἀποτύχω, εἰπῆτε μοι παρακαλῶ, τί πρέπει νὰ κάμω· κινδυνεύομεν ἀδελφὲ νὰ γίνωμεν μυκτηρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύκλῳ ἡμῖν ἑτεροδόξοις».

Καὶ ἡ διάστασις μεταξὺ τούτων ἔφθασεν εἰς τοιοῦτο σημεῖον, ὥστε ἐπιληφθεῖσα, τῆς θλιβεραῦς ταύτης καταστάσεως, ἡ «Ἐφορία τῶν δημοσίων καταστημάτων» Ἐρμουπόλεως ἀπεφάσισε καὶ ἐκοινοποίησε πρὸς ἀμφοτέρους τούτους τοὺς Ἱεράρχας τὰς κατωτέρω ὑποδείξεις, καθ' ἃς

Α'. Νὰ συνεδριάξῃ ὁ ἅγιος Χίου εἰς τὴν Μητρόπολιν δις τῆς ἑβδομάδος τὴν τετάρτην καὶ τὴν παρασκευὴν, διὰ νὰ θεωροῦνται ὅλαι αἱ συμπιπτουσαι ἐκκλησιαστικαὶ ὑποθέσεις τῶν χριστιανῶν ἀπὸ πρῶτ' ἕως ἑσπέρας ἄνευ σωματικῆς ἀσθενείας

Β'. Ἀμφοτέροι οἱ δύο Ἄρχιερεῖς νὰ συστείλουν τὸν κλῆρον εἰς τὰ καθήκοντά των, οἷον νὰ παύσουν ὅλοι οἱ εὐκτήριοι οἴκοι, νὰ διασώξῃ ἕκαστος τῶν Ἄρχιερέων καὶ ἱερέων λιτὴν ἀκολουθίαν χωρὶς νὰ δέχωνται οὐδένα τῶν χριστιανῶν ἐν καιρῷ τῆς ἀκολουθίας των· ὅλαι αἱ ἱεραὶ τελεταὶ οἷον γάμοι, βαπτίσεις καὶ θάνατοι νὰ ἐκτελῶνται ἀπὸ τοὺς ἐφημερίους τῶν δύο ἐκκλησιῶν δι' ἀδείας ἀρχιερατικῆς τοῦ τε ἁγίου Μυρίνης καὶ τοῦ ἁγίου Χίου.

Γ'. Νὰ παρευρίσκειται ὁ ἅγιος Χίου εἰς ὅλας τὰς σημαντικὰς ἐορτὰς εἰς τὴν ἱερὰν ἐκκλησίαν τῆς Κοιμησεως, ὁ δὲ ἅγιος Μυρίνης εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν· ὅταν δὲ τις τῶν δύο ἀρχιερέων ἤθελε προσκληθῆναι νὰ ἱερουργήσῃ εἴτε εἰς τὴν μίαν ἐκκλησίαν εἴτε εἰς τὴν ἄλλην νὰ ἡδεάζονται ἀμφοτέροι δύο ἡμέρας πρότερον.

Δ'. Εἰς ὅλας τὰς ἱεροτελεστίας τῶν δύο ἀρχιερέων χρεωστοῦν νὰ μνημονεύουν τὸν κυριάρχην τῆς ἐπαρχίας κατὰ τοὺς ἐκκλησιαστικούς κανόνας, ἐν ἀπουσίᾳ τῶν δύο ἀρχιερέων ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας νὰ μνημονεύεται ὁ τοποποτηρητής, ὡς καὶ πρότερον.

Ε'. Ἄν τυχὸν συμπέσῃ νὰ παρευρεθῶν οἱ δύο ἀρχιερεῖς εἰς καμίαν ἱεροτελετήν, εἴτε ἱεουργίαν ἢ θαντὴν ἢ γάμον τὴν μὲν πρώτην φορὰν νὰ προεδρεύῃ ὁ ἅγιος Χίου, τὴν δὲ δευτέραν ὁ ἅγιος Μυρίνης, διὰ νὰ φυλαχθῇ ἰσονομία καὶ εἰς τὰ δύο μέρη.

ΣΤ'. Εἰς ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικά γράμματα οἷον διαζύγιον, μαρτυρικὰ ἢ προκηρύξεις εἰς τὰς ἱερὰς ἐκκλησίας προσυπογράφονται ἀπὸ τὸν τοποτηρητὴν τῆς ἐπαρχίας ὡς κανονικὸν δικαίωμα.

Ζ'. Ὅλα τὰ τυχερὰ καὶ κύρια εἰσοδήματα, οἷον λειτουργίας, θανάς, στεφανώσεις, ἁγιασμούς, δίσκους τῶν Θεοφανίων, τὴν Λαμπρὰν καὶ ὅ,τι ἄλλη φιλοδωρία ἤθελε τύχη καὶ εἰς τοὺς δύο ἀρχιερεῖς νὰ ἀπερνώσιν εἰς καθαρὸν κατάστιχον ἔχοντας τὴν ἱεράν του συνείδησιν ἕκαστος κριτὴν, καὶ νὰ ἐκπίπτωνται ἐξ αὐτῶν ἢ καταμηνιαία δόσις τοῦ ἁγίου Ἄνδρου, τὰ διαμείναντα νὰ μοιράζωνται ἐξ ἡμισείας».

Καὶ ἀποκρινόμενος ὁ Χίου εἰς τὰ, ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Ἐφορίας, ἀποφασισθέντα γράφει τὰ ἀκόλουθα.

«Πρὸς τὴν Σ. ἐπὶ τῶν δημοσίων καταστημάτων ἐφορίαν τῆς Ἐρμοῦ πόλεως.

Πρὸ τινῶν ἡμερῶν εὐηρεστήθη ἡ ἐφορία αὕτη νὰ κοινοποιήσῃ καὶ πρὸς ἡμᾶς τὰ θεάρεστα καὶ λαοσφῶ μέτρα, ὅσα ἐσκέφθη, περὶ τῆς ἀπαιτουμένης συμπνοίας καὶ ἐνώσεως τῶν ὑπουργῶν τοῦ ὑψίστου εἰς τὰς θρησκευτικὰς τελετάς.

Ὅσον τὸ καθ' ἡμᾶς πρόποτε παρεκτράπημεν ἀπὸ τὴν εὐθειᾶν ὁδὸν τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσπισμάτων διατηροῦντες ἀείποτε τὰς εὐαγγελικὰς ὁδηγίας περὶ συμπνοίας, ἐνώσεως καὶ λ.π. καὶ μηδόλως ἀμφιβάλλοντες περὶ τῶν ἰδίων αἰσθημάτων τοῦ ἁγίου Μυρίνης, ἠκροάσθημεν μετὰ προσοχῆς τὰς κεφαλαιώδεις βάσεις, ἐφ' ὧν στηρίζεται διαρρυθμίσεως ἡ ἐνωσις τῶν δύο Ἀρχιερέων.

Ἐκφρασθέντες ἀξίως τοῦ χαρακτῆρος μας ἀφιερώθημεν εἰς τὰς σκέψεις τῆς ἐφορίας, ἀλλ' ἐπροσθέσαμεν θετικῶς, ὅτι δι' ὅσον ἀποβλέπει τὸν βαθμὸν τοῦ ἀρχιεπισκόπου, δὲν εἶναι οὔτε ἔργον μας, ἐὰν θελήσωμεν νὰ ἀνατρέψωμεν ἀναιτίως τὰ ἀνέκαθεν ἐκκλησιαστικὰ προνόμια μὲ τὰ ὁποῖα μᾶς ἠξίωσεν ἡ ἁγία καὶ ἱερὰ ἐκκλησία, οὔτε θέλομεν ποτὲ ἐπεμβῆ εἰς συζητήσεις τοιαύτας.

Χθὲς ἐπαναλαβοῦσα ἡ ἐφορία τὴν ἐνέργειαν τῶν προτάσεών της, μᾶς ἐπαρουσίασε σχέδιον περὶ ὀρισμῶν ἐνώσεως καὶ χρεῶν ἀμοιβαίων μεταξὺ τῶν δύο ἀρχιερέων, τὸ ὁποῖον ἀναγνώσαντες μετὰ προσοχῆς ἐλυπήθημεν καιρίως διότι παρεισέδυσαν μέτρα τινα, τὰ ὁποῖα μετὰ τὰς ἀπαιτουμένας παρατηρήσεις μας, ἐὰν ἠθέλαμεν παραδεχθεῖν, οὐ μόνον θέλομεν προσκρούσειν εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ θέλομεν γενεῖν ἡμεῖς αὐτοὶ πρόξενοι ἄπενκαίων συνεπειῶν εἰς τοὺς δυστυχεῖς συμπολίτας μας ἱερεῖς.

Εἰς τὸ Βον Κεφάλαιον αἰνίττεται βέβαια, ὅτι ὑποχρεούμεοι νὰ συστειλωμεν τὸν κλῆρον εἰς τὰ καθήκοντά του, θέλομεν καταργήσειν τοὺς δυστυχεῖς ἱερεῖς Χίους ἀπὸ τὰς ἱεροπραξίας των, καθότι τὸ κεφάλαιον αὐτό,

ὅπως θεσπίζει, οἱ γάμοι, βαπτίσεις, θαναί κλπ. θέλουν ἐκτελεῖσθαι ἀπὸ τοῦς ἐφημερίους τῶν δύο ἐκκλησιῶν διὰ ἀδείας ἀρχιερατικῆς.

Ἡ Σ. Κυβέρνησις, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14107 διαταγῆς τῆς λαβοῦσα ὑπόψιν τὰς δυσχερεῖς περιστάσεις ἡμῶν τε καὶ τοῦ κλήρου μας ἠυδόκησε νὰ χορηγήσῃ τὴν ἄδειαν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἱερεῖς νὰ ἐκπληρῶσι τὰ θρησκευτικὰ χρέη τῶν, ὥστε νὰ ἤμποροῦν καὶ αὐτοὶ νὰ ἐξοικονομηθοῦν τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ταῦτα ἡ Σ. Κυβέρνησις διέταξε· πῶς λοιπὸν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἀποχωρήσωμεν ἀφ' ἡμῶν τοὺς Χίους ἱερεῖς, ἐνῶ ἀντιβαίνομεν οὕτως εἰς τὰς ὁποίας μᾶς ἤξιωσεν ἡ Σ. Κυβέρνησις διαταγὰς; Εἶναι τάχα ἀμφιβολία ὅτι ἀλλεπάλληλαι ταραχαὶ καὶ δίκαια παράπονα τῶν δυστυχῶν Χίων ἱερέων θέλουν ἐγερωθεῖν καθ' ἡμῶν;

Περὶ τοῦ ε' κεφαλαίου ἀφορῶντος τὴν προεδρίαν, μὲ τὸ νὰ μὴν ἀποτείνεται εἰς τὸ ἄτομόν μου ἀλλ' εἰς τὸν βαθμὸν μὲ τὸν ὅποιον ἡ ἀγία καὶ ἱερὰ ἐκκλησία μᾶς ἤξιωσεν, ἀντιπράττομεν ἀναφανδὸν εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικούς τύπους, τοὺς ὁποίους ὀφείλομεν νὰ φυλάττωμεν ἀπαξάπαντες οἱ λειτουργοὶ τῆς θρησκείας.

Ταῦτα πάντα παρατηροῦμεν εἰς τὴν Σ. ἐφορίαν ὡς οὐσιώδη κεφάλαια καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διαταγῶν τῆς Σ. Κυβερνήσεως, μὲ τὰς ὁποίας μᾶς ἤξιωσε καὶ ὡς πρὸς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα, τοὺς Χίους ἱερεῖς.

Ἐπιθέτομεν βέβαια (καὶ δικαίως), ὅτι αἱ παρατηρήσεις μας αὗται δὲν θέλουν διακόψειν τὴν ὁδὸν τῆς ὁμονοίας, τὸ μόνον ἀντικείμενον τῆς πνευματικῆς ὑπηρεσίας μας, μᾶλλον εὐελπιζόμεθα, ὅτι ἡ Σ. ἐφορία θέλει συσκεφθῆ τοῦ νὰ ἐξωμαλήσῃ ὅσα εἰσὶν ἀντίθετα αὐτὰ καθ' ἑαυτά, ὡς προεκθέσαμεν, καὶ θέλει συζητηθῆ ὁ πρόσφορος καὶ δίκαιος τρόπος τοῦ νὰ περιθάλφωσιν οἱ δυστυχεῖς Χίοι ἱερεῖς, τὰ δὲ δικαιώματα τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βαθμοῦ μας νὰ διατηρηθῶσιν ἄθικτα.

Ἐὐχὴ πρὸς θεὸν διάπυρος εὐχέτης

Ἐν Σύρα τῆς Ἐρμουπόλεως τῇ θ' Σεπτεμβρίου, αὐλ.

Ὁ Χίου Δανιήλ.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Κυβέρνησις εὐρεθεῖσα, οὕτως εἶπεν, πρὸ ἀδιεξόδου, ἀπετάθη πρὸς τὸν Δαμαλῶν Ἰωάνν, Τοποτηρητὴν, κατὰ τὴν ὑπ' ὄψιν περίοδον τῆς Μητροπόλεως Ναυπλίου, παρακαλέσασα τοῦτον, ὅπως ἐπιλαμβανόμενος τῆς μελέτης τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ὑποδείξῃ αὐτῇ τὴν κανονικὴν, ταύτης, ἐπίλυσιν πρὸς ἐντελῆ, ἐκκλησιαστικῆς, ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ, εὐταξίας, ἀποκατάστασιν· πράγματι οὗτος προσκαλέσας καὶ τοὺς, ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, Ἀρχιερεῖς Ἀθηνῶν Ἀνθιμον καὶ Μετρῶν Μελέτιον μετὰ σύσκεψιν καὶ ἀποκρυστάλλωσιν γνωμῶν ὑπέβαλον τὴν κάτωθι αὐτῶν ἔκθεσιν.

Ἐπρὸς τὴν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου παιδείας, Γραμματεῖαν.

Ἄμα λαβὼν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1328 πρόσκλησιν τῆς Γραμματείας ταύτης, καθὼς καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἐσώκλειστα ἔγγραφα, περὶ τῆς διαφιλονεικίσεως τῶν δύο ἀρχιερέων Χίου καὶ Μυρίνης, δὲν ἔλειψα νὰ προσκαλέσω τοὺς ἐνταῦθα παρεπιδημοῦντας σεβασμίους ἀγίους Ἀρχιερεῖς, τόν τε Ἅγιον Ἀθηνῶν Κύριον Ἀνθιμον καὶ τὸν Ἅγιον Μετρῶν Κύριον Μελέτιον καὶ συνελθόντες εἰς ἐν καὶ συσχεψάμενοι ἀκριβῶς περὶ τῆς διαφιλονεικίσεως ταύτης, βάσιν θέμενοι τοὺς ἱεροὺς ἐκκλησιαστικούς κανόνας καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 34 φιλάνθρωπον διάταγμα τῆς Σ. Κυβερνήσεως, θεωρήσαντες καὶ τὸν κεφαλαιωδῶς ἐκτεθημένον συμβιβασμὸν τῆς ἐν Σύρα ἐφορίας καὶ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀγίου Χίου γνωμοδοτοῦμεν.

α^{ον} Ἐπειδὴ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν παροικίαν δὲν ἤμποροῦν νὰ ὑπάρχουν δύο πνευματικοὶ κυρίαρχοι κατὰ τὸν λε^{ον} κανόνα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ κατὰ τὸν ιβ^{ον} τῆς Δ'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου, εἰς δὲ τοὺς, ἐκ τῶν περιστάσεων, ἐκπεσόντας τῶν πατρίδων καὶ παροικιῶν τους Ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς χρεωστεῖται φιλάνθρωπος καὶ φιλάδελφός τις περίθαλψις, ὁ ἅγιος Χίου νὰ διανεῖμῃ πρὸς τοὺς Χίους ἱερεῖς τὰς Χίας οἰκογενείας, κατὰ τὴν ἀνάγκην ἀναλόγως, καὶ νὰ γνωστοποιήσῃ ἔγγράφως πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον Μυρίνης τοὺς τε ἱερεῖς καὶ τὴν γενομένην παρ' αὐτοῦ διανομὴν ἐγγυούμενος περὶ τῆς διαγωγῆς των, ὥστε νὰ παύσουν εἰς τὸ ἐξῆς αἱ, κατ' οἴκους, ἐκκλησίαι καὶ ἱεροτελεστία καὶ νὰ ἐκτελῶνται ἐντὸς τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ ἀπὸ τοὺς διωρισμένους ἱερεῖς αἱ νενομισμένα ἱεροπραξία καὶ ἱεραὶ ἀκολουθία.

β^{ον} Ὁ ἅγιος Μυρίνης νὰ διανεῖμῃ τοὺς ἱερεῖς τούτους δι' ἔγγραφου ἀδείας του εἰς τὰς δύο ἐκκλησίας κατὰ τὸν γεινιασμὸν τῶν ἀποκληρωθεισῶν, εἰς ἕκαστον, οἰκογενειῶν, ὑποχωρῶν, ἂν κρίνῃ δίκαιον, εἰς αὐτοὺς καὶ ἄλλας τινὰς οἰκογενείας μὴ Χίας, δι' ἔνδειξιν φιλαδελφείας πρὸς ἐξοικονόμησίν των καὶ προσδιορίζων ἀναλόγως μικράν τινα προσφορὰν πρὸς τοὺς ἔχοντας ἐμβατοικιασμένας τὰς ἐκκλησίας, ἐπὶ ποινῇ ἀργίας ἂν φανῶσι παρ' ἐνορίαν ἢ παρὰ τὰ νενομισμένα ἱεροπραγοῦντες.

γ^{ον} Ἡ πνευματικὴ παιδεία καὶ ἀθρόωσις ὄλων γενικῶς τῶν ἱερέων νὰ ἐνεργῆται παρὰ τοῦ ἀγίου Μυρίνης, ὡς Τοποτηρητοῦ τοῦ κανονικοῦ κυριάρχου τῆς ἐπαρχίας, ἂν δὲ ὁ ἅγιος Χίου καταλάβῃ κἀνένα τῶν Χίων ἱερέων ἔνοχον, διὰ προσκλήσεώς του, νὰ παιδεύεται παρὰ τοῦ ἀγίου Μυρίνης.

δ^{ον} Τὸ ὄνομα τοῦ κανονικοῦ κυριάρχου τῆς ἐπαρχίας νὰ μνημονεῖται εἰς τὰς ἱεροτελεστίας παρὰ τῶν ἀρχιερέων, μέχρι σταθερᾶς, τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, διευθετήσεως, παρὰ δὲ τῶν ἱερέων τὸ τοῦ ἀγίου Μυρίνης, ὡς καὶ πρότερον, παρεκτὸς ὅταν χοροστατῇ ἢ ἱερουργῇ ὁ ἅγιος Χίου.

ε^{ον} Ὁ ἅγιος Μυρίνης νὰ προεδρεύῃ εἰς τὰς, ἐν τῇ Μητροπόλει, συνεδριάσεις καὶ παρ' αὐτοῦ νὰ ὑπογράφονται ὅλα τὰ ἐκδιδόμενα ἔγγραφα ὅταν δὲ συμπέσῃ Χίου τινὸς ὑπόθεσις καὶ νὰ προσκαλεῖται παρὰ τοῦ ἀγίου

Μυρίνης καὶ ὁ ἅγιος Χίου καὶ νὰ συνυπογράψωσι παραλλήλως εἰς τὸ τοιοῦτον ἔγγραφο.

στον Ἐκάτερος νὰ χοροστατῇ εἰς μίαν τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν, ὅταν δὲ προσκληθῇ εἰς τὴν ἄλλην, τότε ὁ χοροστατῶν εἰς αὐτὴν ἢ μεταβαίνει εἰς τὴν ἐκείνου ἢ παραμένει εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα, εἰς ὅλας δὲ τὰς συνάμα ἐκτελουμένας ἱεροτελεστίας προηγείται ὁ ἅγιος Χίου, ἀπαγορευομένης πρὸς ἑκάτερον τῆς, τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου, ἐγκαθιδρύσεως.

Ἔσονται ὅλα τὰ ἀπὸ ἱεροπραξιῶν καὶ δίσκων συναγόμενα νὰ καταγράφονται παρ' ἑκατέρου ἐν συνειδήσει καὶ κατὰ μῆνα, ἐξαιρουμένου τοῦ ἀνήκοντος πρὸς τὸν κανονικὸν κυριαρχὴν τῆς ἐπαρχίας, τὰ λοιπὰ νὰ διανεμῶνται οἱ δύο ἕξ ἡμισείας.

Ταῦτα ἐνεκρίθησαν ἀρμόδια εἰς κατάπαυσιν τοῦ ἀναφνέντος μεταξὺ τῶν δύο Ἀρχιερέων σκανδαλοῦ, σύμφωνα μὲ τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ σεβαστοὺς θεσμοὺς τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας· ἀλλὰ πρὸς πλείονα νομιμότητα τοῦ πράγματος, δὲν εἶναι ἄδικον νὰ προσκληθῇ ὁ ἅγιος Ἀνδρου, ὡς κανονικὸς ἀρχιερεὺς, νὰ καταπαύσῃ τὸ σκάνδαλον διὰ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐγκριθέντων· καὶ μένομεν μὲ τὸ ἀνήκον σέβας.

Τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1830 ἐν Ναυπλίῳ

† Ὁ Δαμαλῶν Ἰωνᾶς καὶ ἐκκλησιαστικὸς Τοποτηρητῆς Ναυπλίου
 † Ὁ Ἀθηνῶν Ἀνθιμος
 † Ὁ Μετρώων Μελέτιος».

Ὁ Κυβερνήτης υἱοθετήσας πλήρως, τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, τὰς ἀποφύσεις, ἀπέστειλε πρὸς τὸν διοικητὴν Σύρου τὴν κάτωθι αὐτοῦ διαταγὴν.
 «Ἀριθ. 1362.

Ὁ Κυβερνήτης

Πρὸς τὸν Διοικητὴν Σύρας

Αἱ ἀναφνεῖσαι ἀμφισβητήσεις μεταξὺ τοῦ Ἀρχιερέως Χίου καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Μυρίνης περὶ Ἀρχιερατικῶν δικαιωμάτων λυποῦσι, τοσοῦτο μᾶλλον τὴν Κυβέρνησιν, καθ' ὅσον γίνονται ἀφορμὴ εἰς μὲν τοὺς πολίτας στάσεων καὶ ταραχῶν, εἰς δὲ τοὺς ξένους ὀνειδισμὸς πρὸς τὴν ἱερὰν θρησκείαν καὶ περιφρονήσεως πρὸς τὸν κληρὸν.

Ταῦτα μὴ ἀνεχομένη ἡ Κυβέρνησις καὶ θέλουσα νὰ καταπαύσῃ ἑξάπαντος τὰς μεταξὺ τῶν δύο τούτων Ἀρχιερέων ἔριδας προσεκάλεσε τὸν Πανιερώτατον Ἐκκλησιαστικὸν Τοποτηρητὴν Ναυπλίας καὶ τοὺς παρεπιδημοῦντας ἐνταῦθα Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς νὰ ἐξετάσωσι καὶ νὰ ἀπευθύνωσι, κατὰ τοὺς ἱεροὺς νόμους καὶ κανόνας τὰ ἑκατέρωθεν προβαλλόμενα καὶ νὰ ὀρίσωσιν κατὰ συνέπειαν τὰ χρεῖα καὶ τὰ καθήκοντα ἑκάστου.

Τὴν προᾶξιν ταύτην τῶν διορισθέντων Ἀρχιερέων θεμελιουμένην ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν καὶ κανόνων ἐπικυρωθεῖσαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως θέλει σᾶς διευθύνει ὁ, ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, Γραμματεὺς, τὴν

ὁποῖαν ἐντέλλεσαι νὰ κοινοποιήσης καὶ πρὸς τοὺς διαφερομένους Ἀρχιερεῖς προσκαλῶν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως νὰ συμμορφωθῶσιν ἀπροφασίστως μὲ τοὺς περιεχομένους ἐπὶ τῶν ὅρων τῆς πράξεως, διὰ νὰ μὴ μείωσιν ἀναπολόγητοι ἐνώπιον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν νόμων παρανομοῦντες περὶ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα¹ προσεκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς Ἄνδρου νὰ ἐνεργήσῃ ὡς κυριάρχης συμφώνως μὲ τὰ διαλαμβανόμενα.

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18βρίου 1830

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰωάν. Καποδίστριας².

Ἀλλὰ καὶ διὰ ταῦτοχρόνου ἔγγράφου πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἄνδρου Διονύσιον Καρκάκη, ὁ ὁποῖος σημειωτέον εἶχεν ἐπιτρέψει εἰς τὸν Χίου Δανιὴλ καὶ τοὺς, ὑπ' αὐτόν, κληρικούς τὸ ἱεροπρατεῖν ἐν Σύρῳ¹, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ κυριάρχου Ἀρχιερέως, ὁ, ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, Γραμματεὺς ἀπέστειλεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 1363 τοιοῦτο, ἐν ᾧ διελαμβάνοντο ταῦτα.

«Δὲν σᾶς λανθάνει βέβαια αἱ μεταξὺ τοῦ ἐν Σύρῳ Τοποτηρητοῦ σας ἐπισκόπου² Μυρίνης καὶ τοῦ Ἀρχιερέως Χίου διατρέχουσαι πρὸ πολλοῦ

1. Δ. Πασχάλη ἐνθ' ἀνωτέρω σελ. 215.

2. Ἐναντίον τούτου ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ἱερομονάχου Λαυρεντίου Χρυσοβελώνη πρὸς τὸν Ἰωάννην Καποδίστριαν, ἡ κάτωθι καταγγελία.

«Ἐξοχώτατε,

Οὔτε τὸ ἐπάγγελμα οὔτε τὸ ἀξίωμα μοὶ συγχωρεῖ νὰ τὴν ἐνοχλήσω ἀναφέρων εἰς τὴν Σεβαστὴν ἐξοχότητά της τὸ ἀπροσδόκιστον φέρεσιμον τοῦ θεοφιλεστάτου ἀγίου Μυρίνης¹ ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ πιθανὸν νὰ εἰδοποιηθῇ ἡ Σ. Ἐξοχότης της περὶ τοῦ συμβάντος τούτου προλαμβάνω νὰ εἰδοποιήσω τὸν Σεβαστόν μοι Κυβερνήτην.

Ἀφ' οὗ δι' ἀδείας καὶ προτροπῆς τριῶν ἐπισκόπων, τοῦ τε ἀγίου Χίου, ἀγίου Ρεθύμνης καὶ ἀγίου Μυρίνης παρεκινήθη νὰ ὀμιλήσω λόγον ἐπιτάφιον εἰς τὸ μνημόσυνον τοῦ μακαρίτου Δανέζη, παρόντων καὶ τῶν τριῶν ἐπ' ἐκκλησίας, δὲν ἤξεύρω πῶς παρακινήθεντες ἀκολουθῶσιν καὶ οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας καὶ δημογέροντες, μοὶ ἐπεμψαν τόν, τῆς ἐκκλησίας, ἱεροδιάκονον, παρακαλοῦντες με νὰ ὀμιλήσω ἀμισθὶ ἐπ' ἐκκλησίας εἰς τὸν λαὸν λόγους παραινετικούς καὶ συμβουλευτικούς τὴν τεσσαρακοστήν, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἱεροκήρυξι. Ὑπήκουσα λοιπὸν εἰς τὴν πρόσκλησιν καὶ τὴν μὲν β' Κυριακὴν ἐξεφώνησα λόγον, περὶ λόγου θεοῦ, ὅτι ἀναγκαῖος νὰ κηρῦτται, τὴν δὲ στ' περὶ μελλούσης κρίσεως, μὴ παρόντος τοῦ ἀγίου Μυρίνης¹ τὴν δὲ τῶν Βασιῶν ἀναβάς ἐπ' ἄμβωνος καὶ ἀρχίσας τὴν πρότασιν τοῦ λόγου, ἤκουσα ἀπροσδοκῆτως ἐκ τοῦ θρόνου τὴν θεοφιλίαν του, διότι κατ' αὐτὴν μόνον παρευρέθη νὰ μὲ ἐπιπλήττῃ καὶ μὲ τοὺς ἐφεξῆς λόγους νὰ μὲ ἐλέγγῃ «δίδαξον πρῶτον τὸν ἑαυτόν σου ἔπειτα δίδαξον τὸν λαόν» «ποῦ ἀνεθράφεις εἰς τὴν Εὐρώπῃν ἢ εἰς τὴν Ἑλλάδα;» «δὲν ὑποφέρεσθε πλέον» «δὲν εἰξέυρεις ὅτι παρόντος τοῦ ἀρχιερέως, πρέπει νὰ λαμβάνῃς τὴν ἀδειαν παρ' αὐτοῦ;»

Ταῦτα ἀπροσδοκῆτως ἀκούων καὶ φοβούμενος μή τι συμβῆ, τῷ εἶπον μὲ πρῶ ὄτητα, ἔχω μάρτυρας ἐξοχώτατε τρεῖς χιλιάδες ψυχάς, τὸ χρέος μου τὸ γνωρίζω, θεοφιλέστατε, τὸ πλῆθος ὅμως τοῦ λαοῦ μὲ ἐμπόδισε νὰ τὸ ἐκπληρώσω· ἐκεῖνο δὲ ὅπου κάτωθεν δὲν ἐπλήρωσα, τὸ ἐκπληρῶ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος· ἀλλ' ἡ θεοφιλία του χωρὶς νὰ συλλογισθῇ τὰ δεινὰ ἀποτελέσματα ὅπου ἐξ αὐτοῦ πηγάζουσι, ἐπρὸ

ἔριδες περὶ δικαιωμάτων Ἀρχιερατικῶν προνομίων κ.τ.λ. καὶ πόσον ἡγωνίσθη ἡ Κυβέρνησις νὰ καταπαύσῃ τὴν ἀξιοκατάκριτον ταύτην ἔριδα μεταξὺ δύο Ἀρχιερέων, παρ' οἷς εἰρήνη τὸ κήρυγμα.

Καὶ αὐτὸς ὁ Διοικητὴς Σύρας συμφώνως μὲ τὰς διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως βλέπων εἰς πόσον προῆλθεν ἡ στάσις αὕτη καὶ πόσον ἔφερε σκάνδαλον εἰς τοὺς χριστιανούς τὸ παράδειγμα τῶν Ἀρχιερέων, δὲν ἔλειψε πείθων καὶ προτρέπων τὰ δέοντα καὶ τελευταῖον ἐπρόβαλεν καὶ εἰς τοὺς δύο τινα κεφάλαια ὀρίζοντα τὰ χρέη καὶ τὰ καθήκοντα ἑκατέρου. Ἀλλ' ἡ πανιερότης των ἐναντίον τῶν ἱερῶν καὶ τῶν θείων νόμων καινοτομοῦντες διαμένουσιν ἀδιάλλακτοι.

Ἡ Σ. Κυβέρνησις μὴ ἀνεχομένη τὴν τοσαύτην παρεκτροπὴν τῶν πνευματικῶν ποιμένων προσεκάλεσε τοὺς ἐνταῦθα παρεπιδημοῦντας Ἀρχιερεῖς, νὰ κρίνωσι μεταξὺ τῶν διαφορομένων, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τοὺς ἱεροὺς νόμους καὶ κανόνας καὶ νὰ ὀρίσωσι τὰ χρέη καὶ τὰ καθήκοντα ἑκατέρου, τὰ ὁποῖα δὲν θέλει τολμήσει νὰ παραβῆ τοῦ λοιποῦ μήτε ὁ εἷς μήτε ὁ ἄλλος χωρὶς νὰ καταργηθῆ ὡς παραβάτης τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων νόμων. Τὴν πράξιν ταύτην τῶν Ἀγίων Ἀρχιερέων ἐκοινοποίησεν πρὸς τὴν Πανιερότητα των, ἡ Γραμματεία διετάχθη δὲ νὰ διευθύνῃ καὶ πρὸς τὴν Ὑμ. Πανιερότητα ἀντίγραφον τῆς πράξεως ταύτης διὰ νὰ ἐνεργήσῃτε συμφώνως ὅ,τι τὰ χρέη τοῦ κυριάρχου σὰς ὑπαγορεύουν ἐπισκόπου».

Κατόπιν ὄλων τούτων τῶν ἐπεμβάσεων, ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν παραγόντων, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἐδημιουργήθη ἀνυπολόγιστος πνευματικὴ, εἰς τὴν χριστιανικὴν, τῆς Σύρου, κοινότης, ζημία, ἐπῆλθεν ἡ ποθουμένη ἄρσις, μεταξὺ τῶν δύο τούτων Ἀρχιερέων, διαφορῶν, αἵτινες ἀναμφιβόλως δὲν θὰ ἐλάμβανον χώραν, ἐὰν παρ' ἀμφοτέροις ἐπρυτάνευεν ἡ εἰλικρινής, οὐ μόνον τῶν σοβαρῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐθνικῶν περιπετειῶν, ἐκτίμησις, ἀλλὰ καὶ ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη καὶ μάλιστα παρ' ἐκπροσώποις τοῦ μεγάλου εἰρηνοποιοῦ, τοῦ Ἰησοῦ.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ, μεταξὺ τούτων, ἐμφιλοχωρήσασαι παρεξηγήσεις ἤρθησαν ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ διοικητοῦ Σύρου πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἐχούσης οὕτως.

σταξε τὸν ψάλλτην νὰ ψάλλῃ ἐγὼ τότε διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὰς λογομαχίας ἀναρμόστους καὶ ἀσμφόρους δι' ὅλου τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ ἐταγγέλματος κατέβην ἡσώχης ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος καὶ οὕτως ἔπαυσε κάθε ἐνδεχόμενον.

Ἐξοχώτατε, δὲν ζητῶ ἄλλο, εἰμὶ νὰ παραστήσω εἰς τὸν Σεβαστόν μου Κυβερνήτην τὸ πρᾶγμα πῶς ἠκολούθησε ὑποσημειοῦμαι δὲ μὲ ὄλην τὴν ἀνήκουσαν εὐπειθειαν καὶ ὑπόκλισιν πρὸς τὸν εὐσεβέστατον κυβερνήτην μου.

Ἄδουλος εὐπειθέστατος καὶ τῶν Ἱερομονάχων ἐλάχιστος

Λαυρέντιος Χρυσοβελώνης

τῆ 22 Ἀπριλίου 1830».

« Ἀριθ. 1627.

Ἑλληνικὴ Πολιτεία.

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Διοικητὴς Σύρας καὶ Μυκόνου

Ἐλαβα ἐγκαίρως τὴν ὑπ' ἀριθ. 1362 διαταγὴν τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως περὶ τῆς καταπαύσεως τῶν μεταξὺ τοῦ Ἀρχιερέως Χίου καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Μυρίνης ἀναφυσῶν ἀμφισβητήσεων, ὁμοῦ καὶ τὴν, ἐπὶ τούτῳ, προᾶξιν τῶν, ἐν Ναυπλίῳ, Ἀρχιερέων σταλεῖσάν μοι συγχρόνως παρὰ τοῦ, ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, Γραμματέως τῆς Σῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπεξήλθον μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης προσοχῆς τὰ καταγγελλόμενα. Ἀπαντῶ δὲ τώρα εἰς ταύτην τὴν διαταγὴν, διότι τώρα μόνον ἤμπορῶ νὰ κάμω πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα εὐάρεστον, ὡς ἐπεθύμουν, περὶ τῆς ἐν αὐτῇ ὑποθέσεως, ἀναφορᾶν.

Αἱ, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἀμφισβητήσεις εἶχαν ἐπισύρει πρὸ πολλοῦ τὴν προσοχὴν μου, ἐξοχώτατε, καὶ ἡ κατάπαυσις των εἶχε κατασταθῆ σπουδαιότατον ἀντικείμενον τῶν προσπαθειῶν μου. Περὶ τούτου πολλάκις καὶ συνησκέφθην μετὰ τῶν ἐφόρων τῶν ἐνταῦθα δημοσίων καταστημάτων καὶ συνήγησα καθ' ὅσον ἠδυνάμην, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπα, ὡς ἠῤῥόμην, νὰ καρποφορήσουν αἱ προσπάθειαι μου ἔπρεπε φαίνεται ν' ἀφήσωμεν νὰ μᾶς συνδρομήῃ ὁ καιρὸς.

Ὅθεν δὲν ἐστοχάσθην ἄλλον ἀρμοδιώτερον παρ' ἐκείνον, καθ' ὃν ἔλαβα τὴν διαταγὴν τῆς Σεβ. Κυβερνήσεως, τότε προσεκάλεσα τοὺς κυρίους ἐφόρους νὰ ἐνώσωμεν τὰς, περὶ τοῦ ἀγαθοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, προσπάθειάς μας. Οἱ χρηστοὶ οὗτοι πολῖται καὶ ὄντως ἄξιοι τῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεως τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος μὲ συνέδραμον φιλοτιμώτατα, ὥστε κατωρθώσαμεν μὲ τὸν πλέον εὐσχημὸν καὶ εὐάρεστον τρόπον νὰ πείσωμεν τοὺς διαφερομένους νὰ συσκεφθῶσι μετ' ἀλλήλων ἐν εἰρήνῃ καὶ νὰ διαθέσωσι τὰ μεταξὺ των ὡς λειτουργοὶ Θεοῦ.

Μακαρίζω ἑμαυτόν, ἐξοχώτατε, διότι δύναμαι νὰ ἀναφέρω πρὸς τὴν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν, ὅτι οἱ διαφερόμενοι Ἱεράρχαι κατώρθωσαν καὶ τὰς μεταξὺ των διαφορὰς νὰ ἐξισάσωσι μόνον των καὶ τοὺς ἱερεῖς νὰ περιορίσουν κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν εἰς τὰ χρέη των, καὶ ἦδη ἐν ᾧ ἀφ' ἐνὸς μέρους βλέπει τις ὀλοψύχως ἐνωμένον τὸν Ἀρχιερέα Χίου μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου Μυρίνης, δὲν ἀπαντᾷ πλέον τὰς ἄλλοτε ἀπὸ τινος τῶν ἱερέων γινομένας καταχρήσεις, μηδὲ παράπονα ἀκούονται ἀπὸ τοὺς ἄξιους εἴτε Χίους εἴτε μὴ νὰ ἱερουργῶσιν, ὅτι ὁ μὲν ἔχει πόρον ζωῆς, ὁ δὲ στερεῖται.

Ὅθεν, μετὰ τὴν οὕτως ἀποκασταθεῖσαν καλὴν μεταξὺ τῶν δύο Ἱεραρχῶν ἀρμονίαν καὶ εὐταξίαν τῶν ἱερέων, δὲν ἐστοχάσθην ἀναγκαῖον νὰ βάλω εἰς ἐνέργειαν τὴν, ἐπὶ τούτῳ, διαταγὴν τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως, πεπεισμένος ὅτι ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης, ἀφορῶσα μόνον εἰς τὸ ὁποῖον ἠῤῥετο ἀπὸ τέλεσμα, τὴν ὁμόνοιαν τῶν Ἱεραρχῶν καὶ τὴν καλὴν τάξιν τῶν ἐκκλησιαστι-

κῶν, παραβλέπει τὸ νὰ μὴν ἐνεργηθῶσι τὰ ὅποια ἡ διαταγὴ τῆς Σεβαστῆς Κυβερνήσεως, περιελάμβανε μέτρα.

Ἐν Ἐρμουπόλει Σύρας τὴν 22 Νοεμβρίου 1830
 Ὁ Διοικητής».

Ἐκτοτε αἱ, μεταξὺ τῶν δύο τούτων Ἱεραρχῶν, σχέσεις ἦσαν ὀμαλαί, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῆς συμπαραστάσεως τοῦ Δανιὴλ πρὸς τὸν Σωφρόνιον, εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ, ἐκ Χίου καταγομένου, Ἱερομονάχου Κυρίλλου Βαβύλα ἀπρεπῶς συμπεριφεροθέντος πρὸς τὸν δεύτερον, ἐναντίον τοῦ ὁποίου καὶ ὑπεβλήθησαν, κατ' Ἰούλιον τοῦ 1833 αἱ ἀνάλογοι ἐκκλησιαστικαὶ κυρώσεις¹.

Ὁ Σωφρόνιος εἰς ἐκτέλεσιν, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 34 καὶ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1829 διατάγματος τοῦ Ἰωάννου Καποδιστριαίου περὶ ὑποβολῆς εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐκθέσεως ὑπὸ τῶν, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν, καταφυγόντων προσφύγων Ἀρχιερέων, περὶ τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς «ἠναγκάσθησαν ν' ἀφίσωσι τὰς ἐπαρχίας των»², ἀπέστειλε, πρὸς αὐτήν, τὴν κάτωθι ἐκθεσιν, σπουδαιότατην ἱστορικὴν σημασίαν ἔχουσαν, τοσοῦτ' ἄλλο κατ' ὅσον ἀποκαθιστᾷ τὴν ἀλήθειαν, εἰς πολλὰς μέχρι σήμερον διασωθείσας ἐσφαλμένας, περὶ αὐτοῦ, εἰδήσεις.

Ἴδου αὕτη.

«Πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Γραμματέα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐλάβομεν ἐγκαίρως διὰ τοῦ ἐκτάκτου ἐπιτρόπου Βορείων Κυκλάδων, τὸ ὑπ' ἀριθ. 34 διάταγμα τῆς Κυβερνήσεως ἐπιτάττον περὶ τῶν προσφύγων Ἀρχιερέων εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν διὰ τὰς, ἀπ' ἀρχῆς, δεινὰς περιστάσεις τοῦ Ἔθνους.

Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῶν προσφύγων τούτων εἴμεθα καὶ ἡμεῖς χρεωστοῦμεν νὰ ἀναφέρωμεν διὰ τῆς παρουσίας μας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὰς περιστάσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἠναγκάσθημεν ν' ἀφίσωμεν τὴν ἐπαρχίαν τοῦ αἰδιμίμου Γέροντός μας καὶ περὶ τῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων μας ὡς ἐφεξῆς.

Κατὰ τὸ 1821 τῆ 24 Ἰανουαρίου ἐχειροτονήθη ἀρχιερεὺς εἰς τὴν πόλιν τῆς Μαγνησίας, ὡς ἐπίσκοπος τοῦ αἰδιμίμου Ἐφέσου Κ. Διονυσίου ἀπαγχονισθέντος κατὰ τὸ ἴδιον ἔτος· μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων μηνῶν διεβδόαγη ἡ Ἐπανάστασις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, κατὰ τῆς πολυχρονίου τυραννίας, ὅτε ἐν τῷ μέσῳ τῶν δεινότερων περιστάσεων καὶ τῶν φονικωτέρων στιγμῶν εὐρέθη εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ αὐτοῦ Ἐφέσου ἀποκρυβόμενος ἀπὸ

1. Β. Ἀτέση: ἔνθ' ἄνωτ σ. 9 ὑποσ. 2. Τοῦ αὐτοῦ: Ἡ πρώτη καταδικαστικὴ ἀπόφασις τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἐρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου» ἔτ. 1950 Τεύχ. Α'. σ. 18-20.

2. Β. Ἀτέση: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου Δανιὴλ Κοντούδης ἔνθ' ἄνωτ. σ. 7.

χωρίον εἰς χωρίον διὰ νὰ μὴ μὲ συλλάβωσιν οἱ καταδιώκοντές με ἐκ τῆς Τουρκικῆς δυναστείας, ὡς ὑπάλληλον τοῦ Ἐφέσου καὶ Ἀρχιερέα τῆς ἐπαρχίας.

Οἱ, ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ συνάδελφοί μου Ἐπίσκοποι ἔλαβον τὴν αὐτὴν τύχην καὶ ἀπεχώρησαν λάθρα ἀπὸ Κυδωνίας.

Ἐγὼ μετὰ ἕξ μῆνας τῆς Ἐπαναστάσεως ἐδραπέτευσα ἀπὸ τὰς τυραννικὰς χεῖρας καὶ φθάσας εἰς Σμύρνην ἀνεφέρθην ἀμέσως εἰς τὸν τότε Ναυάρχον τῆς Α. Χ. Μεγαλειότητος, ὅπου ὑποδεχθεὶς εἰς τὸ δίκροτόν του μὲ ἀνεκφράστους περιποιήσεις καὶ προσηγορίας καὶ διατρίψας ἡμέρας εἴκοσι παρεπέμφθην ἔπειτα τῇ διαταγῇ τοῦ Ναυάρχου μὲ μίαν Γαλλικὴν Κορβέταν εἰς Ψαρθᾶ γυμνὸς καὶ ὑστερημένος πάντων ἀπὸ τὴν νῆσον ταύτην μετέβην εἰς τὴν πατρίδα μου Ἄνδρον, ὅπου μόλις ἠσύχασα μετὰ τῶν συγγενῶν μου 3 χρόνους ἀκολούθως ἐδιωρίσθην Τοποτηρητῆς τοῦ Ἁγίου Ἄνδρου ἐνταῦθα πρὸς ἔξοικονόμησιν τῶν καθημερινῶν ἐξόδων μου, ὅτε διαταχθεὶς ἀπὸ τὴν κατὰ καιρὸν, Βουλευτικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν Διοίκησιν τῆς Ἑλλάδος νὰ μεταβῶ εἰς Νάξον ὡς Τοποτηρητῆς τῆς ἐπαρχίας Παρονάξου μετοίκησα ἀμέσως ἐκεῖ διατρίψας μόνον ἑπτὰ μῆνας, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁποίων ἅμα ἐσυγχωρήθη ὁ κυριάρχης τῆς ἐπαρχίας, ἑτέρα διαταγὴ μ' ἐδιόριξε νὰ παραιτήσω τὴν Παρονάξον καὶ νὰ μετοικήσω, ὅπου ἀποφασίσω, ἕως ὅτου ἡ Διοίκησις φρονίσει τὰ περὶ ἐμοῦ. Ἐκτοτε ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν μετέβην πάλιν ἐνταῦθα, ὅπου ἐκπληρῶ τὰ χρῆμα τοῦ Τοποτηρητοῦ τοῦ Ἁγίου Ἄνδρου πρὸς μικρὰν ἔξοικονόμησιν τῶν καθημερινῶν ἐξόδων μου.

Ἴδου ἡ συνοπτικὴ ἔκθεσις τῶν συμβάντων μου ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποστασίας μέχρι σήμερον· αἱ περιστάσεις διὰ τὰς ὁποίας ἀνεχώρησα εἶναι κατάδηλοι καὶ ἐὰν διέμενα εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἤθελα δοκιμάσει ἀνεπανόρθωτα κακὰ ἀπὸ τὴν τότε φρυάττουσαν Τουρκικὴν ἀγανάκτησιν· σιωπῶ ἐνταῦθα τὰς συμβάσας μοι δυστυχίας καὶ τὰς διαρκούσας εἰσέτι, ὡς ἐκ τῆς ἀπορίας τῶν ἀναγκαιοτέρων, ἀλλ' ὑπομένων τὰ πάντα μὴ δυνάμενος νὰ μεταπλάσω τὴν τύχην ἀποδίδω χάριτας εἰς τὸν Ὑψιστον, διότι μὲ ἤξιωσε νὰ ζῶ σήμερον, ἂν καὶ δυστυχῆς, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν νόμων καὶ τὴν ἀγρυπνον κηδεμονίαν τῆς Κυβερνήσεως.

Ὅσον δὲ περὶ τῶν ἀποδεικτικῶν ἐγγράφων, τὰ ὅποια δὲν ἐξεδόθησαν ἔκτοτε διὰ τὰς ταραχάς, δύναται νὰ πιστοποιηθῇ ἡ Κυβέρνησις περὶ τοῦ Ἀρχιερατικοῦ βαθμοῦ μου ἀπὸ τοὺς χειροτονήσαντάς με Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας Ἁγίου Ἐλαίας, νῦν Τοποτηρητὴν Χριστιανουπόλεως καὶ τὸν ἐν Ἁργεῖ Ἁγίου Ἡλιουπόλεως εἰς τοῦ ὁποίου τὰς χεῖρας ἴσως εὐρίσκεται μέχρι σήμερον ἡ Πατριαρχικὴ ἔκδοσις τοῦ ἀοιδήμου Γρηγορίου.

Ἀναφέρων ταῦτα πρὸς τὴν Σ. Κυβέρνησιν παρακαλῶ νὰ μὲ σταλθῇ ἡ, κατὰ τὸν β' παράγραφον, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 34 Διατάγματος, ἀνήκουσα ἀπό-

δειξίς τῆς ἀκωλύτου ἱεροπραγίας, καὶ ἐν τοσούτῳ ὑποσημειοῦμαι μὲ τὸ ἀνήκον σεβας

Εὐχέτης διάπυρος
 Ὁ Μυρρίνης Σωφρόνιος
 »¹.

Τῆ 10 Νοεμβρίου 1829 ἐν Σύρῳ

Ὁ Ἀρχιερεὺς οὗτος ἐξηκολούθει ἐπιτελῶν τὰ καθήκοντα τοῦ Τοποτηρητοῦ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ μέχρι τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1833, ὅτε, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 21 Νοεμβρίου (3 Δεκεμβρίου) τοῦ αὐτοῦ ἔτους διατάγματος «Περὶ διορισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐπισκοπῶν τοῦ Βασιλείου», εἰς τὴν ἀποσπασθεῖσαν ἐκ τῆς Μητροπόλεως Ἀνδρου καὶ ἰδρυθεῖσαν μόνιμον Ἐπισκοπὴν Σύρου, μετ' ἄλλων τινῶν νήσων², διωρίσθη Ἀρχιερεὺς αὐτῆς ὁ πρόην Ἡλιουπόλεως Ἀνθιμος Κομνηνός³.

Ὁ Σωφρόνιος, εἰς τὴν πρώτην συνέλευσιν τῶν, ἐν Ναυπλίῳ, Ἀρχιερέων τῶν συνελθόντων τῆ 15ῃ Ἰουλίου 1833 πρὸς ἔγκρισιν τοῦ πρωτοκόλλου, περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δὲν παρευρέθη ὁμῶς ὑπέγραψε τοῦτο τὴν ἐπομένην ἡτοὶ τὴν 16^{ην} ὡς «Ὁ Μυρρίνης Σωφρόνιος Τοποτηρητῆς Σύρου»⁴ ἐν τούτοις ὁμῶς παρὰ τὴν, κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, τακτοποίησιν, εἰς ἐκκλησιαστικὰς παροικίας, πολλῶν προσφύγων Ἀρχιερέων, οὗτος δὲν ἀνέλαβε οὐδεμιᾶς τοιαύτης, τὴν ὑπεύθυνον διαποιμάνσιν, ἀλλ' ἐξηκολούθει διαμένων ἐν Σύρῳ μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ νέου αὐτῆς ποιμενάρχου δηλ. τοῦ Ἀνθίμου, ὅτε καταργηθείσης, ὡς εἰκός, τῆς Τοποτηρητείας αὐτῆς ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Ἀνδρον ζῶν ὑπὸ τὸ κράτος μεγάλων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν.

Καὶ εἶναι ἀληθές ὅτι κατόπιν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐνεργειῶν, ἐχορηγεῖτο αὐτῷ μηνιαία, ἕξ ἐξήκοντα (60) δραχμῶν σύνταξις, ὁμῶς τὸ ἐπίδομα τοῦτο, παρὰ τὰς, ἄς, πρὸς Αὐτήν, ἀπέστειλεν εὐχαριστίας⁵, δὲν ἐξήρκει πρὸς ἀντιμετώπισιν οὐδὲ αὐτῶν ἀκόμη τῶν στοιχειωδῶν ἀναγκῶν.

Κατὰ Μάϊον τοῦ 1835 εὐρίσκομεν τοῦτον διαμένοντα ἐν Ἀθήναις καὶ μετέχοντα τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, ὡς πιστοῦται ἐκ τοῦ, δι' ἀριθ. 50/31 καὶ ἀπὸ 17 Μαΐου τοῦ ἔτους ἐκεῖνου, ἐγγράφου τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐν ᾧ ὑπο-

1. Φάκελλος «Ἐκκλησιαστικά» Νοεμβρίου 1829 Γενικῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους, ἐξ ὧν ἠρῶσθημεν πολλὰς περὶ αὐτοῦ ἱστορικὰς πληροφορίας.

2. Β. Ἀτέση: Ἐπισκοπικὴ Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐνθ' ἄνωτ. σ. 273.

3. Δ. Ματαράγκα: Δίκαιον Ἐκκλησίας - Πολιτείας Ἑλλάδος. Ἀθῆναι 1937 Τ. Α' σ. 71.

4. Κωνσταντίνου Οἰκονόμου ἐνθ' ἄνωτ. σ. 163. Στεφ. Γκιωνοπούλου Ἀρχ. Συλλογὴ τῶν Ἐγκυκλίων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις 1901 σ. 16. Β. Ἀτέση ἐνθ' ἄνωτ. 294.

5. Β. Ἀτέση: Σωφρονίου Μυρρίνης δυσχερεῖαι οἰκονομικαὶ ἐν «Ἐκκλησία» ἔτ. 1954 ἀριθ. φύλ. 8 σ. 115 - 116. Τοῦ αὐτοῦ: Ἐπισκοπικὴ Ἱστορία ἐνθ' ἄνωτ. σ. 294.

γράφουσιν οἱ Α. Πολυζωΐδης ὡς Πρόεδρος καὶ μέλη οἱ πρ. Σμύρνης Σεραφεῖμ, πρ. Μυρρίνης Σωφρόνιος, Νίκηφ. Ἰβηρίτης καὶ Θ. Μανούσης· φαίνεται ὅμως, ὅτι ἡ συμμετοχὴ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴν δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, διότι εἰς μεταγενέστερα ταύτης ἔγγραφα ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου καὶ ἐντεῦθεν καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ, κατὰ τὴν 17 Αὐγούστου (ὑπ' ἀριθ. 131/67) ἐκδοθέντος τοιοῦτου, δὲν ὑπογράφει, ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἀπεχώρησε ταύτης.

Τῇ 12ῃ Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, δηλ. τοῦ 1835, ἀποθνήσκει ὁ Μητροπολίτης Ἄνδρου Διονύσιος Καρκάκης. Ἡ ὁμώνυμος Ἐπισκοπὴ θεωρηθεῖσα ὡς προσωρινὴ ἔδει, συνωδὰ τῷ, ἀπὸ 20 Νοεμβρίου (2 Δεκεμβρίου) 1833, διατάγματι «Περὶ προσωρινῆς διαρρέσεως τῶν Ἐπισκοπῶν τοῦ Βασιλείου» νὰ κατηγορεῖτο, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀρχιερέως αὐτῆς· ἐπειδὴ ὅμως ὁ Σωφρόνιος «προβληθεὶς... παρὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ τὴν Ἐπισκοπὴν Νάξου ἔμεινε διαθέσιμος καὶ ὑποψήφιος ἐν καιρῷ διάδοχος τοῦ ἀποβιώσαντος ἤδη Ἐπισκόπου τῆς πατρίδος του Ἄνδρου»¹, διὰ τοῦτο προὔτάθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς διάδοχος τοῦ Διονυσίου, πράξις γενομένη ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῆς Πολιτείας, διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 16/28 Μαρτίου 1836 Β. Δ.² περὶ καταστάσεως αὐτοῦ εἰς τὴν παροικίαν ταύτην.

Δι' ὃ καὶ ἡ Σύνοδος συγκαίρουσα τούτῳ ἔγραφεν αὐτῷ, ὅτι «κατὰ πρότασιν τῆς Συνόδου ἠυδόκησεν ἡ Α. Μ. νὰ σᾶς διορίσῃ Ἐπίσκοπον τῆς χηρευούσης προσωρινῆς Ἐπισκοπῆς Ἄνδρου καὶ πέποιθεν, ὅτι θέλετε φανῆ κατὰ πάντα ἄξιος τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ αὐτῆς καὶ τῆς Α. Μ. ἐκτελοῦντες πιστῶς τὰ ἱερά σας καθήκοντα»³. ἀναλαβὼν δὲ τὴν ποιμαντορίαν ταύτης, τῇ 23ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους, ἀπέλυσε πρὸς τοὺς κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς ἐγκύκλιον περὶ καταστάσεως αὐτοῦ ὡς κανονικοῦ καὶ νομίμου αὐτῶν ποιμενάρχου⁴.

Ἐν τούτοις ὅμως ἡ παραμονὴ του ἐν αὐτῇ δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ, εἰμὴ ἐπὶ ἑνιαυτὸν καὶ τοῦτον οὐχὶ πλήρη, διότι τῇ 15ῃ Μαρτίου 1837 ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον⁵.

1. Β. Ἀτέση· Ἐπισκοπικὴ Ἱστορία ἔνθ' ἄνωτ. σ. 293.

2. Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ἔτ. 1836 ἀριθ. φύλ. 10 σ. 42. Β. Ἀτέση ἔνθ' ἄνωτ σ. 294.

3. Β. Ἀτέση ἔνθ' ἄνωτ. σ. 294.

4. Δ. Πασχάλη ἔνθ' ἄνωτ. σ. 216.

5. Β. Ἀτέση ἔνθ' ἄνωτ. σ. 294. Τοῦ αὐτοῦ· Ἡ Ἐπισκοπὴ Σκύρου ἀνά τοὺς αἰῶνας (ἀνάτυπον ἐκ τοῦ ΙΕ' Τόμου τῆς Ε.Ε.Β.Σ.) ἔτ. 1939 σ. 120. Χρυσ. Παπαδοπούλου· Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις 1920, Τ. Α'. σ. 193. Δ. Πασχάλη ἔνθ' ἄνωτ. σ. 216. Κωνῖνου Οἰκονόμου ἔνθ' ἄνωτ. σ. 359 ἐσφαλμένως ἀναγράφοντος ὅτι ἀπέθανε τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1837.